

Capitulum duodecimū lxxx

purabant percussit. Cedit igitur pau-
perculus Lbii: et recedente beretico
dū iacuit volutatus in sanguine pro-
prio. tandem aut resumptis viribus sur-
rexit/castro appropinquare ascenden-
do cepit: et in mensis custodes stupe-
bant/vnde et quando fatuus castrum
exiisset. Sibi igitur aperientes eū le-
tibus vulneribus sauciatus reperit. Nam
in cetera loca/circa mamillas totaliter
profusus glandis exitit: quod locus vulnus
cū profundū fuerit letale semper solet lesi-
onē recipere. Habuit aut fatuus semper in
summo odio iudeos: plus tamen hereticos.
Lūq; fuisset quā valde expertus in chi-
rurgia iudeus pro medico adductus:
hūc fatuus velut mortē sibi nullatenus
appropinquare voluit. Absit (inquit) ut ab
beretico saner: sed ad cocū in coquina cu-
currit: offam esurientes secū comedit: et in
fra paucos dies sine ligatura et medi-
cine arte sanatus fuit: oīum iudicio fo-
lum diuinitus. quia nullo fere humano
adiutus p̄sidio. Fuerūt aliqui in Pra-
ga ex pte Basiliens. concilij trāsmissi do-
mū ep̄i Costan. puincie Rothoma-
gen. ep̄s Auguste. Brevidiaco. Bar-
tholom. Decan. Turonen. et multi do-
ctores diuini et hūani iuris cū familia
multa/s; hūili apparatu oēs et clerica-
li: ut conarentur reducere p̄sidios sibi tren-
gis quos habebant ad gremiū serē ecclesie.
prelebat aut dicta multis hebdomadi-
bus et mensibus propter duriciē p̄sidiorum
grassabat in populo actus pestilentis va-
lidissima / quā dicitur cetera circū hoīum
necabat. Spectaculū tūc deus miran-
tib; oībus p̄sidis fecit in hospitio n̄ro:
velicet in oīnibus adiacentibus p̄pinq; et
distātib; domibus pestilentia regnaret
valide: nūq; tamen domū p̄fatā fidelium in-
trauit: nec p̄terit de cursu p̄ntie eorū
quos morituros/nec peste in minimo ta-
ctus fuit. Sileo (ne notā incurrā sauo

ris excessiui) de superiore quibus Fra-
rensemensis reformato in n̄ro ordine: quod
oībus diebus vite sue integer obfuscor re-
gule sue et deuotus vsq; ad finē p̄māstr: quod
in cōuētū eodē ab hereticis captus / cō-
stāntissime fidē catholicam tenuit: et in
sua patiētia tā equo aīo rogū sustinuit
ut: ut p̄fidi faterent / ei in mortis piclo
similem inter nostros non reperisset.

¶ Liber Quartus. De virtutibus p̄fecto-
rū opatiōib;. Bīa quōd crescit virtutibus.
An femine sine viris p̄ioris et inconti-
nentiores. Capitulum. j.

¶ Sgrediēdo quartū in or-
dine libellū de virtutibus p̄-
fectoꝝ opatiōib; p̄ncipaliter
et de negligentia gētib; cir-
ca talia. P̄tio loco de for-

micitis occurrit hec eorū p̄p̄tias: quod in p̄-
cessu etatis sue multū in se differūt. quia
quādam sunt in ouis. alie p̄micti. nati noui-
ter. alie vero mō gnare possunt et opa-
exercere valida. P̄fectus in sp̄ualibus
modo nobis insinuat: ut quēdam mo-
dū formice crescūt in corpore: ita nos aug-
mentū capiamus in aīa. de quali dei p̄-
cursor nobis exemplar edidit vbi de co-
luce. j. dicit. Puer crescebat et cōforta-
batur sp̄u. Et ibidē sedo de eodē quē p̄dē
xerat dicit. Puer aut crescebat et cōfor-
tabatur plenus sapiētia: et gr̄a dei erat in
illo. de duodēne deniq; iterū ibi sequit-
ur. Jesus p̄ficiēbat sapiētia et etate: et
gr̄a apud deū et hoīes. Nō quod ipsa Chri-
stianitas augmētū gr̄e sumperit: sed
ut Gregorius nazāzenus dicit / quod gr̄a quā
in summa plenitudo dicitur in p̄ceptione acce-
pat / paulatim manifestabat p̄ eū hoī-
bus. Et ut Theophilus sup eodē ait. quia
naturalis lex respuit hoīem sensu ma-
iore vti quā etas corporis patiatur. Erat
itaq; hūi factū hō p̄fectus: cū sit virtus
et sapiētia p̄tis. Uep quia dandū erat
aliquid nostre nature moribus: ne alē

quid extraneū a videntibz reputet; tan
q̄s homo paulatim crescente corpe ma
nifestabat seipm; z quoridie sapientior
ab audientibz z videntibz censebat. De
hoc augmēto morali virtutū ita dicit
Aplūs ad Eph. iij. Veritatem facien
tes in charitate / crescam⁹ in illo p oia
q̄ est caput Lb̄is. Principiū aut̄ hui⁹
augmēti virtus seminētia est verbuz
dei; in q̄ augmento cōmēdat Lololiz .
j. vbi ait. Verbū veritatis cuāgelij pue
nit ad vos sicut z in vniuerso mundo
est; z fructificat z crescit i vobis ex ea
die qua audistis vt cognouistis ḡfam
dei in veritate. Hoc em̄ semē parit vel
fructificat iuxta cōditiōes mentiū que
male vel bñ excolunt pluuia dei ḡre / z
aratro libertatis arbitrij; qd̄ facere p̄r:
id qd̄ in se est vtēdo bñ datis naturali
bus vl̄ negligēt / vel ceruicose se i istis
gerendo. Voluit hoc denotare verbuz
dei / a quo oia v̄ba veritatis p̄mo ema
nant / cū Matth. xij. de seminatore se
minante / z de fructu neglecto aut ha
bito ita parabolam exponendo conclu
sit. Qui in terrā bonā seminatus est / h
est qui audie verbum z intelligit; z fru
ctū offert z facit; aliud qd̄ centesimū /
aliud aut̄ sexagesimū / aliud vero trice
simū. Ex his etiam auctoritatibz iam
p̄allegatis ip̄e beatus Aug⁹ z imitato
res sui pedes fixerūt; distinguēdo cha
ritatis gradum triplicem; incipientē /
p̄ficiētē / z p̄fectū. sicut inueniētis in
oibz aīalibz ortus coz / p̄uctus / z p̄fe
ctio status clementi. ¶ Piger. Tales
ne de tibi notoz boīm numero quēq̄ i
mediū producere / qui a primēua etate
sua statuz bap̄tismalis innocētie in vi
te spiritalis p̄fectiōe vsq̄ ad senectū
tē p̄duxerit. ¶ Theologus. Cū nemo
fm̄ legem cōmunē nouerit an odio / vl̄
amore dignus sit; vt Salomon prudē
tissimus dicit Ec̄es non; minus ego.

de alieno seruo iudicare audeo. Verū
tamen quia tamen de coniectura bñs
na quēstionez v̄puto intelligit; tales
multos vidi / p̄sertim de virginum di
gnitate excellētia ac statu; de quibz nō
nullam supra mentionem in locis plu
ribz feci / z infra faciam; que bap̄tisma
lem innocētiā suauerunt vsq̄ ad vl
timū semū; z a mortalibz peccatis inoz
rie (vt in domino omniū spero) in abū
dantia meritoz sepulchz defuncte in
trauerūt. ¶ Piger. Sacre scripture re
pugnare videris; q̄ feminas viris i bo
nitate p̄ponis. Nū Ec̄iastici .xlj. di
cit sapiens. Melior est iniquitas viri
q̄ benefaciens mulier. Et Ec̄iasti. 7.
dicit. Virū de mille vnū reperit; mulie
rē ex omnibz nō inueni. Sicut p̄rāns
co breuitat; gratia q̄ de feminis sapiē
tes mala dicūt. ¶ Theologus. Nō ma
iorē feminariū multitudine q̄ viroz
saluo. quia illud agnoscere soli⁹ dei est;
de quo oramus. Deus / cui soli cogni
tus est numerus electoz in superna fe
licitate locādus. sed quia timor dei / z
verecūdia de peccato / ac deoccupatio
a temporaliz cura / ac libertatis male
p̄uatio plus sibi cōmunit in locis vbi
fui in feminis v̄dicantur q̄ in viris;
idcirco de talibz loquor quariū noticiā
habui in confessione z aliter. Stat aut̄
aliū quēpiam maiorē multitudines
viroz agnoscere. qd̄ nō abnego. Pre
terea te remitto ad ea que disserui vbi
supra libro. iij. ca. iij. Tibi dixi; non vi
delitē esse reprehendenduz sexum quē
deus creauit / s; in sexu viriū si adesse.
eadem legēō vir eo bonus est qz bo
mo / sed quia virtuosus. Ad primā aut̄
auctoritates respondendo noueris; q̄
fm̄ lettere sensum hec auctoritas z ei⁹
intellectus a p̄iori versu dependet / z
ex eo qd̄ statim sequit. quoz sensus est;
q̄ turius est quo ad castitatis custodiā

am cohabitare iniquo viro / q̄ mulieri
 benefacienti. vñ textus sic se bēt. Dim
 hoim noli itendere speciei: 7 in medio
 mulierū noli cōmorari. De vestimētis
 em̄ pcedit tinea: 7 a muliere iniquitas
 viri. Melior est iniquitas viri q̄ mlter
 bñficiēs / 7 mulier pfundens in obpro
 batiū. Hunc sensum glosa interlinealis
 innuit / cū capite huius lre sic p̄mittit.
 docet nos hic puritatem cordis 7 cor
 pis seruare. Tamen glosa marginalis
 aliuz sensum tradit morale nec tuo /
 nec meo contrariū p̄posito. vt sit intel
 lectus littere. Melior / id est vtilior est
 iniquitas / id est lapsus viri / supple / p̄ dis
 cretionē post modū humilit̄ resurgē
 tis. q̄ mulier benefaciens: id est / q̄ mi
 nus prudens benefaciens 7 de benefa
 ciendo indiscrete p̄sumens. Unde glo
 sa dicit. Vir in hoc loco fortis 7 discre
 tus vocat: mulier mens infirma 7 in
 discreta. Et sepe contingit vt discret⁹
 labat in culpā: infirmo exhibeat opa
 tionē bonā. Sed indiscretus de bonis
 suis supbiens grauius cadit: discret⁹
 penitens ad discretōnis regulā redit /
 7 de cetero fortius 7 cauti⁹ agit. Se
 pe em̄ culpa fortis sit occasio virtutis:
 7 virtus infirmoz occasio pcti. Porro
 si secunda auctoritate oēs feminas dā
 nare voluerit: ipi scripture sacre aduer
 sabentis 7 sc̄ōz catalogo: q̄ virgines cō
 fugatas 7 matronas canonizat in inu
 mera multitudi⁹. Nisi (vt quidam ex
 ponunt: 7 glosa inuere videt) de caren
 tia originalis pcti auctoritatem intel
 lererit: a quo solus Lh̄s homo inno
 xius extitit. de quo scrupulo multoz /
 me nūc nō occupo. Sensus igit littere
 multiplex esse potest 7 nullus p̄ tuo in
 lectu. Primus est iam p̄tractus de
 originali pctō. Secundus est: q̄ in p̄pa
 rione viroz pauce mulieres cōstantes
 sunt. Tñ glosa interlinealis dicit. Mu

lier a mollicie molles 7 incōstantes si
 gnat. Et fm hoc viri incōstantes (quo
 rū multi sunt: quia stulroz numerus
 est infinitus. Ecclesiastici. j.) p̄ mulieres
 intelligerent sicuti sexus feminē. Ter
 tius sensus est litteralis quē glosa sic
 de auctore auctoritatis ipius exprimit.
 Cum vir de paucis viris bonos inue
 nerim: ita vt in mille vnus poterit inue
 niri: mulierē bonam omnino inuenire
 nō potui. quia me omnes ad luxuriā /
 nō ad virtutem deduxerūt. Quartus
 sensus est: q̄ mulier ad incontīnētē vt
 tū pronior est viro. vnde glosa subdit.
 Cum cor hois ab adolescentiā ad ma
 liciā diligenter est appositus: 7 pene
 omnes offenderint deum: in hac ruina
 generis humani facilior ad casum est
 mulier. Unde poeta. Variū 7 mutabī
 le semper femina. Quintus sensus est
 fm Nicholai de lyra: q̄ pauce mulie
 res sint virtuose respectu virozū. sicut
 dicitur cōmuniter: nullus esse in ecclē
 sia quando valde pauci sunt tibi respec
 tu multitudinis que solet conuenire.
 7 per talem modū dicitur. ij. P̄bisco
 rū. Qd̄ modicū distat quasi nihil com
 putatur. Sextus sensus est fm glosaz
 interlinealem: q̄ virū ratio / vel fortis
 (nam vir a virtute fortes denotat) per
 mulierē sensualitas signatur cui ratio
 p̄ponitur. Est aut̄ sensualitas p̄petue
 corruptionis: licet rōne possit reglari.
 ¶ Piger. Est ergo ne peccatū fornicā
 tiōis vel adulterij in viro maius q̄ in
 femina: ¶ Theologus. Respondet sā
 ctus doctor in. iij. distin. xxv. se habēt
 vt excedentiā 7 excessā. quia in mulie
 re est plus de humore: 7 ideo sunt ma
 gis ductibiles a concupiscētijs: sc̄d in
 viro plus est de calore qui concupiscē
 tiam excitat. Sed tamē simpliciter lo
 quendo ceteris paribz / vir in simplici
 fornicatione plus peccat q̄ mulier. q̄

habet plus de rationis bono que pua-
 let quibuslibet moribz corpaliū passio-
 nū. Sed q̄ruz ad lesionem m̄rimonij
 plus peccat mulier q̄ vir. tum quia h̄
 plus est contra legem nature. qz nūq̄
 licuit mulieri habere plures viros. se-
 cus est de viris respectu mulierū. tū qz
 magis nocet plūquā incertā facit. Et
 quia lesio matrimonij pct̄m̄ est grau-
 s̄ simplex fornicatio: ideo simpliciter
 loquēdo plus peccat mulier adultera
 q̄ vir adulter; ceteris paribz. Hec san-
 ctus Tho. imo dñs Albertus (cui in
 hac materia p̄ quāto naturalis est pre-
 multis est credendus) dicit libro. ix. de
 an. malibz tra. ratu. j. cap. j. Quādo in-
 q̄t puelle caste sunt z auerūt anim. stāt
 vsqz ad antiquitatem vltimā q̄ nunq̄
 polluitur; neqz experiunt coitus dele-
 ctationem. z h̄ fit etiā in maribz / sed
 raro. Quedā aut̄ habent ex vicio com-
 plexionis; alie ex dispositione comple-
 xionis. Et cap. ij. dicit. Sūt tñ quedāz
 mulieres siccī corporis; quibz vno acci-
 dit mense mēstruū / z alio nō. Et quā-
 dāz ego vidi vir gines castas / ieiunijs
 z vigilijs macerantes corpa; quibz nū-
 q̄ accidit menstruu; in pluribz mēstris
 p̄ multos annos; z ex hoc non infirma-
 bant. Hec ille. Ex quibz patet; quātuz
 valet in religioss virtus temperantie q̄
 tantā mūdiciā nedū in aia / verū etiam
 p̄feruat in corpe. Causas aut̄ in femis
 maioris z minoris continentie videre
 potes ibi dē libro. xvij. tractatu. ij. cap.
 iij. cur videlicet virgines aliqñ latius
 tētantur / z conjugate post plurimā p̄-
 lificationem minus; z similia; z quibz
 p̄fate virtutis temperantie decus elici
 potest. Sed nota qd̄ addit vbi prius
 Albertus. z auerūt animū a cogita-
 tionibz veneris. quia vt ibidem p̄mit-
 tit; memoratio coitus excitat appeti-
 tum; quia actū anime mēstrū variat cor-

pus. Nolo tamen vltius sordibz ve-
 neris occupemur. ista sufficient.

¶ Oua z ferus spūs quō sint nutrien-
 di. De seruentibz aliqñ sanctis sine eu-
 charistia nō migrātibz. Et q̄ sancti in
 similibz puilegiati sint eis obsequi-
 bus;

Capitulum. ij.

¶ Oua formica generat q̄ colo-
 re sunt alba / quantitate par-
 ua / rotūda / oblonga z colū-
 nalia. Quoz nomine fruce⁹

possunt intelligi nouelli z teneri. vñ su-
 per isto Job. xxxix. Seruatio derelin-
 de in terra oua sua: tu forte in puluere ca-
 lesfacis ea. dicit beatus Greg. xxxj. li. mo-
 ral. Quid p̄ oua / nisi tenera adhuc pro-
 les expūnitur; que diu fouenda est vt
 ad viuū volatile perducatur. Oua q̄p̄
 pe insensibilia in semetip̄is sunt; sed tñ
 calefacta in viuīs volatilibz conuertū-
 tur. Ita nimirū paruuli auditores ac-
 filij certū est q̄ frigidī insensibilesqz re-
 manēt; nisi doctoris sui sollicita exor-
 tatione calefiant. Ne igitur derelicti in
 sua insensibilitate corpefcant / alii dua
 doctoroz voce fouendi sunt; quosqz vales-
 ant p̄ intelligētā viuere / z p̄ cōempla-
 tionē volare. Oua in terra derelicta / ē
 nullū celestis vite filijs exemplū p̄bet.
 Tu forsitan in puluere calefactis ea. ac
 si dicat; vt ego qui illa in puluere cale-
 facti; quia scz paruuloz anias z in me-
 dio peccatiuz positas amoris mei igne
 succēdo. Quia igit̄ iuxta istā b̄ti Greg.
 sententiā p̄ oua bonoz opin fruce⁹ ex-
 p̄munt; ita p̄ albedinem / paruitatē / z
 ouoz longitudinem tres conditiones
 bonis operibz necessarie intelligunt. vt
 sint per innocentiam nitidi; per humi-
 litatem parua; z in p̄suerantia longa.
 Talia enim opera deus z sui sancti re-
 munerare sepe solēt miraculose supra
 legem cōmunem. ¶ Diger. Exempla
 de h̄ posco. ¶ Theolog⁹. Tempe quo

Capitulum secundum lvi

in vniuersitate Colonicensi nre facultatis pmi studēs fui; nobile iuuenē quēdam studētē artes adultū / et in verbis (pedagogo suo teste / et me qui cōfessor suus fui) fidei dignū valde; huius relatione didici que sequunt. Fuit inq̄t no uiter circa Ereklenz in partib; inferi orib; Alemānie quidam secularis sim plianus; qui p oñones et ieiunia sepe solebat beate virgini Barbare presta re specialis obsequia; in quib; ipse exorabatur simpliciter / humiliter / et pscruanter; ut sibi virginitatis intercessione donaretur / sine sacramentis penitētie et eucharistie ex hac vita non migrare. Pretere cep̄erunt interea terram p̄fata et adiacentē patriā guerre duoz nobiliū se vbi poterant in re et hoib; adinuitem inuadentium. Captiuauit autē una die dñs vnus ex eisdem sui aduersarij plures viros; inter quos etiā beate Barbare famulus detē⁹ est; et vna cum alijs inturritus est. addebantur q̄q̄ diēni noui captiui veterib;. Et vitus / qui paratissimus fuit et inhumanis / ex caritate non augetur; sed inuuebatur quotidi; adeo ut p̄ fame et inedia multi aliquotiens mortui in carcere reperirentur; et ne forte reliquos lederent; per custodes carceris eijciabantur. Inter deficientes autē p̄ fame ille cepit esse beate Barbare fidelis; qui p̄ ope ad duodecimū diē vel circiter / vltra humane nature fortitudinem sine cibo vivebat. quē cum custodes carceris sepe vidissent et iudicasset in crastinū morturū / v. l. ut alios eijcienduz; p̄ relationem vite tandem admirantes ei dixerunt. Quō questumus accidit nobis tecum dicitur; vltra hūanam valitudinem iam tot dieb; nihil gustasti; mortuo filio; es q̄ vivo; nec vlla spes est de tua cōualescentia. vnde ergo viuis diu⁹ alijs; Qui respondit.

dudū a vob; dñsiderauit; ut sacerdote vocato p̄fiterer et viaticū sumerē fideliz; s; p̄ditionem verētes / mibi petiū deo negastis. brē Barbare diu seruus extitit; q̄ me sine dictis sacmēt; scitote miq̄ re nō sinit. Quo audito / capitaneū castri accesserūt; h̄toriam narrauerūt; et difficult̄ vt p̄fessor admitteret obtinuerūt. Confessione sacramentali igit̄ peracta / mori nō poterat. quē beata virgo sui sp̄si viatico p̄muniri volebat. Nā excessis fame carnib; moribundus facebat; sanari alias nequibat; et mori nemo dabat. Tūc iterū ad custodes clamabat. viaticū queso p̄ sacerdotē mibi porrigi curetis; et p̄culdubio vos fastidio / et ego mortis dolorib; carebo. Admissus est igit̄ sacerdos cum diuinissimō eucharistie sacramento; quo multus infirmus / statim requieuit in pace. ¶ Piger. In hoc loco cōprobare videris fidem esse adhibendam quibusdam nouis sanctoz legēdis; que sonāe p̄m̄ta quedam eos consecuturos q̄ certū eis obsequium prestauerint annuatim vel diētim. que tamē quidā theologie tue fautores sup̄stitionē sape dicūt. et se in istis fundare fatuum esse affirmant. tum q̄ talia nō in antiquis passionib; et libris / s; solū in nouis scriptis aurumāt ab his qui in fauorē / v. l. causa avaritiē talia de proprio posuisse vidētur. tū q̄ si ita est vt legēde canūt; viuetes sancte licet morturi p̄ se venerantib; orassent; p̄sumptioē tū dignū accipere viderentur in hoc. cū nemo sciat an odio v. l. amore dign⁹. tū etiam quā si in talib; speb; de adiutorio in extremis p̄ sanctos habendo se quis tāq̄ indubitant̄ id cōsequeretur fundaret; ex hoc m̄tri peius peccarent; cogitantes; si finis bonus erit / totum expeditum erit negotiū viuēdi. ¶ Theolog⁹. Uel lem q̄ mente reuolucres id quod sup̄

B

libro .ij. ca. .ij. de fratre miserabiliter mor-
 tuo audisti: q̄ br̄e Barbare obsequa ne-
 glexit solita. vñ nequaquā cis assētio q̄s
 tu allegas q̄s errare puto. Et vt eorū
 solam mortua: ecōtra noueris filia in
 antiq̄s ⁊ approbatīs libris repiri. Nā
 Eusebij cesariensis ecclēastica historia
 (quā de greco in latinū br̄is Hierony-
 mus transtulit) libro. vij. de sc̄tā Potā-
 nea nobilissima fōgine sic bz. Lū Bassi-
 lides vn̄ ex his q̄b̄ ipleri spiculatorū of-
 ficiū mos est/ susceptā Potāneā p̄dē-
 natā p̄ fide ad mortē duceret ad sup-
 plicii: ac mltitudo ipudicoꝝ p̄iter ⁊ i-
 pioꝝ Potāneē verb ⁊ iniurijs conarē
 tur illudere. Acqla em̄ iudex p̄minar̄
 fuerat fōginis castitati: q̄ eā vel crude-
 lissimis gladiatorib̄/ v̄l ipudicissimis
 lenonib̄ daret. Bassilides ei⁹ carnifex
 abigere ipudēti⁹ irruētes/ ac deturba-
 re cepit/ b̄uāntas ⁊ miseriōis obtētu.
 Et illa religiosum viri votuz erga fe ⁊
 p̄positū b̄uāntas amplexata: Lertus
 esto inq̄/ q̄ cū abiero ad dñm meū/ si-
 ne mora boni hui⁹ tibi remuneratiōez
 parabo. Mgrās autē p̄ picis calide su-
 pfusionē: die tertia noctu Bassilidi ap-
 paruit: ⁊ capti suo coronā iposuit: di-
 cēs deprecam se p̄ ip̄o dñm ⁊ ip̄traf-
 se: vt fm̄ qd̄ scriptū est. q̄ recipit marty-
 rē/ mercedē martyris cōsequat̄. Et ad-
 didit Eusebius. postq̄ Bassilidē con-
 uersioē ⁊ p̄ fide decapitatiōe p̄orauit.
 Sz ⁊ alijs inq̄ p̄lib̄ p̄ illd̄ tps̄ p̄secu-
 tiōis/ scz apud Blexādrīā Potāneā cō-
 discipulis suis cū q̄b̄ f̄bo dei in Ori-
 gentis schola opam dederat/ Potāneā
 file mun⁹ tradit p̄stitisse: assistēs eis p̄
 visum ⁊ coronas martyrij ipetratas
 a dño dferēs. Legēs dēntq̄ br̄i Ono-
 frij anachorite sc̄tissimi scripsit p̄muz:
 sic in vitasparz legitmus tā Pasnuni⁹
 sc̄tissim⁹ vir greco fimoē/ q̄ venerabi-
 lis prudentissimulq̄ vir Grego. in ge-

stis narravit: ⁊ tādē ab alio in vitaspa-
 trū in latinum translata. vbi sic in fine
 habet. Nec est ait Onofrius postula-
 tio mea quā ipetrāui a dño. Si q̄s ob-
 lationē ob amorē dñi elemosnam paup̄i
 ctū dñi n̄ri Jesu Lh̄i imolaret: ob oi rēs
 pestate diaboli/ ⁊ a viuiculo p̄uautat̄
 b̄uāne liber existeret: atq̄ cū sc̄tis angel
 in regno celozum eterne hereditatis ca-
 par fiet. Si q̄s oblatōnē nō valet offer-
 re/ vel p̄ inopia redimere: ille p̄ amore
 meo/ p̄ amore dñi elemosnam paup̄i
 tribuat: ⁊ ego orabo p̄ eoi p̄spectu dei
 vt dignus in celestib̄ vita supna p̄frut
 valeat. Si q̄s nec oblatōnē/ nec elemo-
 synā pōt offerre p̄ charitate mea: in cō-
 sum dño deo n̄ro in odorē suauitat̄ of-
 ferat: ⁊ ego orabo p̄ eo vt gaudii pen-
 ne possideat. Lū inq̄ Pasnuni⁹. Pas-
 ni/ ne irascaris si loquar. Si incēsum
 nec q̄s habet/ nec facultatis aliqd̄: vñ
 dete placare pōt vt tū tua b̄ndictōe nō
 careat in quacūq̄ tribulatiōe te inuo-
 cat. Tūc ille respōdit. Si q̄s paup̄i de-
 ferro/ vel in alio aliquo loco oblatōnē
 aut elemosynā seu incēsum nō habz ad
 imolandū: surgat ⁊ manus suas ad de-
 um extendat: ter dñicam orōnem/ id ē
 pater noster p̄ me cū intēta mēte ⁊ no-
 mine sc̄tē trinitatis psallat. ego vero p̄
 ip̄o ad dñm intercedā vt vite celestis
 mereat p̄iceps fieri cum oib̄ sc̄tis dei.
 Nec tibi. Præterea publice canit̄ ecclē-
 cōmunit̄ satis ⁊ in n̄ro ordine de beata
 Catharina in laud. antiphonis cum
 decollari iam debuit. Expecto p̄ te gla-
 dia dñi Jesu Lh̄ie rex bonit̄ meū collo-
 ca in paradiso sp̄m: ⁊ fac misericordiam me-
 am agentib̄ memoriā. Vox de celo in-
 sonuit. Veni electa mea/ veni tra t̄ba
 lamū sp̄s̄i tui. que postulas impera-
 sti: q̄ te laudant salui fiant. Et in b̄ me
 no ibidēz dicitur. Imminēte passiōe vir
 go bec̄ interfuit. assequat̄ Jesu bone qd̄

Egln

Egln

K
Egln

te perierit / suo q̄s̄s̄ in agone memor
mei fuerit. In hoc caput amputat. et si
milia. Legim⁹ adhuc in legēda de sc̄to
fundatore n̄ri ordinis D̄nico: q̄ fr̄s̄
cū iam moriturū cūcūstātes / se viden
do priuari pio patre amare stenerunt.
Quos cōsolans ait. Nolite plorare s̄i
lij charissimi: nec vos mea corporalis
turbz discessio. In loco ad quem vado
vultor vobis erō q̄ hic fuerim: p̄ mox
re aduocari me portiozem habebitis q̄
in hac vita habere possēt. Nec quis q̄
doctoz qui in eodem ordine excellen
tissimi fuerūt / p̄fatas legendas calūni
atus est. Dicit insup sc̄tus doctor in .4.
distin. xv. quarti. q. iij. ar. ij. Quāuis su
piores sc̄ti in patria sint magis deo ac
cepti q̄ inferiores: vtile t̄n̄ est etiaz mi
nores sc̄tos interdū orare p̄ quinaz
causas. et statim p̄ tertia assignat: qz i
quit q̄busdā sc̄tis datū est in aliq̄bo spe
cialibz causis p̄cipue patrociniari. sicut
sc̄to Anthonio ad ignē infernalē. Nec
ille. Vides igit: q̄ vetera scripta / q̄ fa
mosi viri sc̄ti sp̄alia de q̄bo meruerāt
pro nob̄ a deo obtinuisse. Et cū in luce
sit deū p̄ eos sup naturam in vita eoz
m̄ta p̄digia fecisse: cur nō pari modo
credat: qz de sua p̄destinatione certi / si
ne b̄n̄litate p̄iudicio ab eo quē sumē
dixerūt / talia fident de q̄bo ambigis
p̄cibz obtinuisse. Multi em̄ certū ē ex
sp̄iali p̄uilegio se et in charitate esse / et
donū p̄seuerantie se habituros finaliter
nō dubitari. Nec tamē in talū sc̄toz
impetratis p̄uilegijs p̄sumere debem⁹
ve sine falso eis modica exhibendo / tā
de oio sa luemur quartūcūqz etiam ma
le interim egerimus. absit hic a fidelū
cordibz intellectus. sed d̄no deo et suis
sanctis bona spe specialibz seruitijs ob
sequi debemus medio tempe operibz
bonis: s̄m beati Petri mandatū / certā
faciendo vocationē nostram.

¶ Vita a quo sole pueniat. Quō blas
phemias quidam didicerūt. Ex tria s̄t
vicia difficilime dimissibilia: videlicet
amor / auaricia / et odiū. de quo exēplū
catur.

Capitulum. iij.

¶ Na formicaz sunt odorife . 2
ra et quibusdā aialibz infir
mis medicina. Audisti p̄p
p̄ntica ex gregorianō intel

lectū: p̄ oua opa bona / et p̄ odores fame
redolentiā iuxta Apl̄m debere intelligi:
et qz diuina protectione muniti / nō hu
mana dei nouelli filij etiā in medio se
culi de puerili vita ad robur virile euz
virtutum copia crescunt. ¶ Piger. Et
se p̄fectum in medio nationis p̄uere et
peruerse puto plus esse in saculū q̄ sit
humanū. ¶ Ebrologus. Bene sentis:
sed quidam etiam meo tempe tales rea
p̄ti sunt. Fuit em̄ meo tempe quidā
miles in armis virtusqz boīs valde tri
tus Hoarus nomine: d̄ quo sup libro
p̄mo cap. xij tibi mentionem partim fe
ci. Dic in iuuentute nutrit⁹ fuit in cur
iusdaz Lomitis curia: vbi blasphema
re adeo fuit consuetum / vt in omni di
cto pene s̄bū blasphemā notās em̄it
teret̄a ceteris nobilibz. que corruptela
puto gentem teurbonicam intravit ex
malo intellectu vnus articuli heres̄
waldensū: qui est / qz in nullo casu in
rare licet. In lingua aut̄ teurbonica q̄
in p̄p̄is vocabulis multū deficit: idē
et vñū vocabulū habz iuraf / et blasphe
mare. Et vt nullus notaretur cē wal
densis / ex leuitateqz mimoz et p̄uiritas
te euenit: vt blasphemā in verbis per
L̄b̄i mēbra vera vel conficta / honesta
vel verecūda nimis assucta sit i ore ml
tozam. Habitus huius vicij pessimis
post q̄ miles se didicit habere: se pius
conscientiā ductus firmiter animo sta
ruit talia dediscere et abnegare. Et cū
di u secum pugnasset: n̄ p̄cipitio lubis

ce lingue & vicio inolito victus frequēter subiacebat. petiuit igitur a sacerdote suo cōfessorē: vt sibi penitētiā aliquā cōtra tale viciū iniūgeret: vt eandē faciēns p̄ dei adiutorii viciū eradicare valeret. Lūi p̄fessor satis facillē nescio quā satisfactionē iniūxit: q̄ viciū p̄ditum in modico quidē amputauit / s; ad radicē nequaquā deuenit. Quod videns cōfr̄ tyro sibi p̄ penitentiā iniūxit talē: vt quotiescuq; blasphemia aliqua os suū eriret / tot dieb; deinceps a carnibus abstinere vellet. Et ne ex inaduertētia aliqua iulta maneret blasphemia / famulis suis iniūxit distrīctē: vt vices & quoras notarēt blasphemiarū: & casdez dñō nō celarēt. Quas notans dñs / licet in curia p̄ trunc moram traheret cuiusdaz p̄ncipis q̄ est elector; vnus sacri imperij: tamē fere dimidio āno aliquādo ex imposta sibi penitētia carnes nō gustauit. qua ueratus / ex abstinētia ita p̄ diuinā gratiā viciū blasphemie eruit radicitus: vt tēpore quo postmodū viri noticiāz habuit / nec minimū verbū ab ore eius au diuerim qd̄ p̄teritum facinus notare valeret. Audiuī a viro qd̄dā Constantiolo (si bene memorie occurrir) d̄ ciuitate Augustēsi: q̄ simili habituar̄ vicio sibi penam talē indixit: vt q̄tiens blasphemia os suūz eriret / statim vel eadē die p̄p̄ris manib; guttū sanguinis graphiou / s; stilo ferreo mediāte extrahere vellet. Fecit igitur: & sanar̄ ē tandē. Hoc anno de quodā prudenti viro fidedigno cōsultatus opidi i Nēmingē Augustēni. diocesis audiui: q̄ idem se videns ad blasphemias assuetum: venit quotiescuq; blasphemia dicitur / vel dei nomen irreuerent̄ nominaret: eadē die p̄manere se sine dispensatione a vini vsu p̄misit. quo seruato / a crimine liberatus est & a con-

suetudine mala. Rē memoria dignaz p̄petua fecit meo tpe rex romanorum Rupertus: qui antea comes fuerat palatinus. hic vir bone fuit cōscientie / religiosis suā regulā seruātib; gratiosissimus zelator iusticie / & p̄secutor corū q̄ honori derogabant diuino. Electus autē in romanorū regē ciuitates impiales uisitare cepit in negocijs reip̄ublice. Lū igitur ciuitates intraret Spirensē cū comitatu non modico / multitudine p̄scriptorū & exulatorū a dicta ciuitate se caballo regis appropinquarent cui insedit / p̄baleras & apparatus tenerunt: & sic ciuitatē eūz p̄ncipe intrauerūt. Est em̄ cōsuetudo Germanicē: vt p̄scripti a ciuitatib; sub spe obtinende gratie p̄ p̄ces intrant p̄ncipis se eidem iūgant intranti ciuitatem aliquā. & postmodū actorib; collectis p̄ncipalib; p̄nceps causis p̄ p̄scriptionū auditis / solet pro reis intercedere si placet: vel silere si libet. Cōsultu igitur ciuitatū accersito / Rex oim̄ qui sub sua tutela ciuitatē intrauerāt causas demeritorum audire volebat p̄mū. Varia igitur referebant & diner sorūz crimina grauiā satis: que tñ (vt vulgari modo loquamur) nō erāt infamia iuxta secularē iusticiā: vt de furto / vel de latrocinio ad mortē: qd̄ ibi rora vindicatur; de heresi / de abbomīnatiōe viciū contra naturāz / nec de similib; sed de alijs criminib; homicidij / vulneratiōis / discordie & similib;. Tandē autē potiores ciuitatis / & adiacentiū partiū amici intercesserūt p̄ quodā de Spira nato: qui vna cū alijs ciuitatē intrauerat / vir non infimū generis; vt securus deinceps manere posset. Volente autē religioso p̄ncipe oino causas exulationis istius scire: dictum est / & vere: quodā in ludo q̄ blasphemasset deū nō semel / s; sepe. Tūc

gelo diuini honoris motus rex subin-
tulit: rogamina fundenda pro oibali-
s isto dempto. **Blij** inquit /charissimi
ciues in homines peccauerūt: supplex
peto hominibz talibz parere velit. **p**
isto ho qui deū blasphemauit /z in cre-
ato: em suū uirus sue ire retroxit /nihil
infredo. z ita miser ite exul iterato fa-
ci? est a loco natiuo. **¶ Piger.** Uideo
q̄ opera talū uirorū fortūz merito cō-
parātur ouis odoriferis /que intuen-
tes aliū egrorū moribz fomenta z medi-
camina salutis ualent adipisci. Uidef
insup in bis magna multorū uirorum
secularū negligētia: qui in similibz a-
suefacti uicij / conatum eadē eradicā-
di uicia adhibere nolunt: uel negligūt.
¶ Theologus. Animositas z cōstan-
tia horūz de quibz audisti / z conatus
eorū ad expurgandum uicia plurimū
cōmendandus est: sed si gratia dei nō
principalit̄ cooperata fuisset talibus:
iugo malicie pressi / tales oēs succubu-
issent. Sine me (ait z bene ueritas) ni-
hil potestis facere. Sunt tamen q̄daz
alia uicia trā potissime in q̄bz nisl ma-
gna dei assistē gratia / eradicari uix p̄nt
ab hominū cordibz. Philocaprio uiri
in mulieribz: z mulierū uicē uersa in uī-
ris. Detentio illicitē acquirarū rerūz
tēporaliū. Et inueterata ira: que uoca-
tur odium / uel inuidia. De postremo
mibi occurrit nunc exemplū. Noui ali-
quādo militē multū in armis strēnu-
um de episcopatu Cōstantiē. hic mi-
sericors in paupes / pius in ecclesias /
z sacramētis ecclesiasticis satis affectus
eritit. Accidit autē ut quidā alius sibi
iniuriāz faceret / potētē a forte equali
uallatus. Frat̄ est igit̄ lesus: z ita cre-
uit in odiūz: factaqz est trabs de festu-
ca. Quod miles intuens / sauclatā vi-
delicet esse p̄tiam animāz liuore uin-
dicte: cōfessorē prudenter odij: uicij

frat̄e Conradū de Prussia nostri or-
dinis primū reformatorē in Teutbo-
nia / uirū oīni laude dignū. Qui post-
q̄ intellexit animā confitētis esse uul-
neratam ad mortēz / ait. Domine nisl
dimiseritis proximo delicta: rancorez
sciliciz: salua uestra iusticia quā coram
legitimo iudice prosequi iuste poteris
nec uobis dimittere possum uia
peccata. Suasit itaqz parānime que
poruit: sed nihil / uel modicū profecit:
nisl q̄ reus se patient̄ sustinuit. Nam
confessor eū non absoluit: sed stigma-
tibus **Lbū** quinqz z insignijs passio-
nis eius pro gratia impetrāda: q̄ cor-
durum emollirent: quinqz orōnes do-
minicas quotidie dicere iniunxit. Re-
cessit igit̄ miles satis tristis z impent-
tens: licet iniuncta deuote perficeret.
Et uix sex menses elapsi sunt (ut mibi
sponte fallus est) quādo redijt cōpun-
ctus z cōtritus / beneficium penitēte
integre habere meruit a patre p̄faro.
¶ Filij spirituales quantū diligendū
essent. Et quō uirgines q̄dam pro tu-
enda p̄ginitate mortē p̄ uita p̄nti oīo
ne apud **Lbū** obtinuerūt. **Cap. iij.**

¶ Incrementū oua fornicarūz
suscipiūt in loco calido z uer-
sus solē: ubi posita a parenti-
bus / p̄mo in uermes albos /
z deinde in fornicā p̄ficiunt. Uiderur
em̄ diuina inspiratioe minus bis da-
tū aialibz: ut sentiāt p̄paz p̄tutes non
sufficere ad p̄ficiendū plē / nisi celestis
um radiorū solariūz fuerit fora calore.
Certū em̄ est: oēm corpale aiantū uī-
tā sole p̄uenire p̄maz. Uō em̄ gnat
hotez / z sol subaudi: oīso nēdo marī-
san: ut sol de? aiaz infūdēdo creat: z
creando infūdāt. De reliq̄rū ho aialū
uita nō dubiū q̄n a solis calore educas-
tur: z a superioribz simul z inferioribz
bus causis originetur. sicut z beatus

Dionys⁹ ostēdit libro de diuinis no-
 mibus cap. iij. Hinc de structionis o-
 nis idem sentire videtur. Sicut Job
 xix. dicitur. Tu foristan in puluere ca-
 lefacis ea. scz oua structionis. Ubi bñs
 Grego⁹. z. moral. dicit. Quid em pul-
 uis nisi peccator accipitur? Un z ille
 hostis peccatorz huius p. litione saria-
 tur de quo p. ppheta dicitur serpenti.
 Puluis panis eius. Quid p puluere
 nisi ipa iniquoz instabilitas demon-
 stratur: de qua David ait. Nō sic im-
 pū non sic: sz tanqz puluis quē piccit
 vērus a facie terre. Qua ergo dñs in
 puluere derelicta calefacit: qz paruo
 lorū aias predicatorz suoz sollicitudi-
 ne destitutas / etiā in medio peccātū
 postas / amorz sui igne succēdit. Hic
 est em: qz plerosqz cernimus z in me-
 dio populorū viuere / z tamen vitam
 torpētis populū non tenere. Hinc qd
 dam cōspicimus z maloz turmas nō
 fugere: z tñ superno amorz flagrare.
 Hinc est: qz plurimos cernimus (vt
 ita dixerit) in frigore calere. Unde em
 nonnulli inf terrenorū hoim torporis
 positi superne spci desiderijs inardē-
 cunt: Unde inter frigida corda succē-
 si sunt: Nisi qz omīspotēs deus dereli-
 cta oua scit etiā in puluere calefacere:
 z frigorz pūstini insensibilitate discul-
 sa p sensuz spirīt⁹ vitalis animare: vt
 nequaqz iacētia in infimis torpēat: sz
 in viuīs volatilibus versa sese ad cele-
 stia cōtemplando / id est volando sus-
 pendent. ¶ Diger. Audire desidero
 quō in exēplis nostro factis tēpore ta-
 lia facta velis pprobare. ¶ Theolog⁹.
 In p̄mpto respōsuz habeo. Anno p-
 xime preterito mihi decanus de Jsin
 Constantiē, diocef presbyt verbo z
 exemplo fidedignus narrauit: qz i op-
 pido Marckdorff vnde oriūdua fu-
 it / in p̄efata diocefi consanguinea ba-

luit lunenculā Bramid anulā noie
 ginez pulcherrimā z nuptui idoneā:
 que tñ diuina inspiratiōe cōtra morē
 consodaliū z oim suoz amicorū casti-
 tatis p̄post tuz firmauerat aio ignorā-
 tiū multis. Uenerūt igit ad eā cōfano-
 guinci / qui virginis z suā parentelaz
 dilatare statuerāt: z eā molestabāt vt
 nuptui alicui⁹ viri p̄hoz legitime cō-
 trahendū assentiret. Quod illa rēnu-
 it: dicens se chō loco viri despōsataz:
 nec velle nubere aliq. Cūqz dicitur ista
 rent nōri eius / p̄cipue patruus vt nu-
 beret: vocauit ipa p̄fatum decanū ve-
 lut dei s̄cōdotē. z ad eū ait. Quēso ve-
 nerabilis dñe z amice / patruo meo i-
 hac mea extrema necitate psuadere ve-
 litis: vt me Lb̄io seruire in virginita-
 te permittat. quā ita illud animo fir-
 miter suare deliberauit / ipē em est p̄n-
 cipalior patruus: vicz in quo hec p̄f-
 tōis mee residet difficultas. Cū autē
 hoc attentaret decanus a patruo vir-
 ginitate velut homo seculi respōdit.
 Nequaqz hoc expedit, femina est: me-
 lius est vt nubat qz in verecundiā n̄f-
 die p̄ximo fornicaria pariat. Hoc re-
 spōsum cū virgo p̄cepisset: nec ampli-
 us in hominē hui⁹ vite se tueri spera-
 ret: ad sponsuz suū Lb̄im ozonibz sta-
 tim intēssimis cōfugit: z eidem dñō
 suā pudicitā vt illesa suaretur z men-
 dauit: nō dubitās cū multos modos
 habere i sua potētia qbz eā custodiret
 siue p vitam / siue p mortē: ad que in-
 differens erat. Et ecce nuru dei licet
 prius fortis esset robore / statim infir-
 mari virgo cepit z lecto decubere: di-
 uinaqz inspiratiōe se sensit in breui ab
 hac luce recipiendā. Cūqz dicit⁹ decanus
 ḡra visitādi infirmā accederz mi-
 ran de inopinata infirmitate: illa le-
 to ac bylari vultu ei dixit. Domice / vos
 z cognatos interpellauit: vt me in vira

ginitatē, pposito seruire sineret; id mi
 hi denegastis; s; idem cui fidē seruau
 me exaudiuit/ clemētiōz exūs q̄ vos;
 qui boies estis, nouerit; q̄ die prima
 lete moriar a ch̄o fraudita. Qua viso
 z audito, ppererūt p̄ sanguinei i lachry
 mas. z seq̄nti die s̄go ch̄i scē in eo ob
 dormiuit q̄ est sp̄s uirginū. Sunt
 vir duo anni elapsi/ q̄ ad leuicā vnam
 extra opidū Lolūbariēse Basilicā, di
 onis in loco q̄ vyle dicit/ in castro no
 bilis q̄dā cuz legitima vxore sua inge
 nua residebat; fm̄ seculū q̄dez honeste
 cōuersantes/ sed in filia vnica quā ha
 buerūt potius humanā gl̄iam q̄ diui
 num q̄sisse viderent honorē, abū dabāt
 em̄ diuitijs z amicōz copia; s; vnā p̄
 lez t̄m̄o habuerūt virginē Annā no
 mine/ iā nubile. qz etas/ venustas cor
 poris z gn̄is nobilitas ibi p̄cordabāt.
 Fuit autē puella a iuuetute deuota dō
 z gratiosa apud boies/ p̄p̄to miser
 cordissima; q̄ndecim ānoz circū i eta
 te; q̄ nunq̄ virū cōcupierat/ s; virgini
 tatis p̄positū semp dilexerat. Solebat
 em̄ p̄ficere pure. z q̄ fr̄s n̄ri de Lolū
 baria castrū intrauerunt; sūme delitie
 erant puelle; audire de diuinis exūs
 loqui/ z de verbis euāgelicis. Verū q̄
 p̄rētes totā sui gn̄is parentelā in hac
 virgine vnica si nuberet sperabāt suc
 crecere z prelari in longi^o in ple; vi
 cti successiōis desiderio/ qua sperabāt
 nuptui traditā imp̄gnari; virginē p̄fa
 tam cuidā nobili in p̄iugē p̄miserunt;
 z cōtractū q̄ntū poterāt firmarūt. hoc
 dempro; q̄ virginis nemo audebat q̄
 rere; p̄positū; q̄d plus violētia buadaz
 q̄ matura p̄suasōe purabāt emolliri
 posse. Preparabant igit̄ in vestimēt
 z in apparatu oīa futuris nētra nupti
 is. z ordinauerāt; q̄ virgo die q̄ p̄s n̄
 tari debuit marito/ in domū cuiusdāz
 nobilis vidue poneret; q̄ cōsensuz p̄o
 curaret iminentib; nuptijs. S; is q̄
 in celis est irrisit hec fraudis p̄mentā;
 cū puellā quā elegerat sibi mundā ha
 bere voluit. Nā p̄cedentib; octo dieb;
 ante diē nuptiaz p̄dictaz virgo igna
 ra fraudis febre corripit; z lecto cepit
 decubere; diebusq̄ intēdente se mor
 bo/ vocat^o est p̄fessor n̄re porte in Lo
 lūbaria frat̄ Petr^o vt p̄fessionē virgi
 nis audiret. sumptisq̄ ecclesiasticis sacra
 mētis alijs p̄ suū pastore/ vite interit^o
 virgini p̄p̄nq̄re videbat. Volēs autēz
 mat̄ puelle amorē p̄ginitatē in filia ve
 rius p̄probare ait. Queo te filia cha
 rissima/ in veritate dicas iā prima di
 uino examini; eligis ne poti^o mori q̄
 viuere/ z maritū aliquē h̄c legitimū?
 Cui virgo r̄ndit. cū gaudio poti^o mo
 riar. Quo facto/ deuotissime virgo vi
 ta functa est. z in crastino/ ca scz die q̄
 boi desposata terreno p̄sentari ad car
 nis copulā debuit/ ch̄is cā in sponiaz
 sibi delectā elegit; z cūctis flentib; vic
 nis z cognatis sepulta fuit. Cūq̄ idu
 mētis p̄ijs exura funeralib; idui de
 buit; inuēta est tenera virgo in genib;
 callos velut camelus p̄roxisse duos
 ex genu flexiōib; habit; in oionib; cre
 bus. Uex qz nihil est oīquaq; vel vir
 in hac vita p̄fectū; paulo post vite cri
 tum dicte virgīs apparuit ip̄a virgo i
 nocte cuidā valde deuote sc̄imoniali
 q̄ Bertrudis vocabat̄ in monasterio
 de Subtilsa sito itra Lolūbariēse op
 pidū; vidit ista post se currentē q̄ndāz
 virginē mortuā quā p̄us nunq̄ noue
 rat. a qua cū q̄reret q̄ esset. r̄ndit defū
 cta. Ego sum p̄die defuncta Anna vir
 go d̄ vyle (ita castrū pat̄z vocabat̄)
 z vni^o eucharistie oblatiōe egeoz; quaz
 pcto mibi celebrari obtineas a P̄uo
 re frat̄ri p̄dicatoz. Tunicā at̄ me
 liozem quā habui mat̄i dicas que me
 genuit; vt ob reuerentiā virginis bene

Alte pauperibus eroget. et ita visio dispersit; et scrimonial emigavit. Lūq; nunq; de virgine p̄us audisset menti onē fieri; nec eiusdē noticiā aut parentum haberet; erubuit visionē alicui dicere. que dū altera nocte iterato vidit ut antea; et tunc p̄puncta p̄fessorī suo fratri Joanni wolffhardi q̄ p̄cepit dixit; et ita aie subuentus est. pur virgo i visionē petiuit.

¶ De zelo educandi fructus aiarum et virtutes p̄pria exempla castarū virginum ponuntur. La. v.

R

Urbata domo formice oua studiose solēt tollere; et ad nidum reportare. In hoc loco fidelitas magna quā ad fructum habet p̄prium formice ostendit; dū p̄secutionē passa in exteriorib; ne oua sua ledant locis ea p̄mēdat tutorib;. In quo plurimū se elogat a strutionis negligentia; q̄ onis suis obliuiscit; nec quid d̄ eis fiat curare videt. Uñ de ea Job. xxxix. dicit. Strutio derelinquit in terra oua sua; obliuiscit q̄ pes conculcet ea; aut bestia agri cōterat. Ubi Greg. lib. xxxj. mora. Quid in pede; nisi trāstus opationis accipit; Quid in agro; nisi mūd^o iste signat; de q̄ in euāgelio dñs dicit. Ager autē est mūd^o. Quid in bestia; nisi antiqu^o hostis exp̄mit; qui b^o mūdi rapinis insidias; b̄uana q̄ die morte satiat. Strutio itaq; oua sua deserēs obliuiscit q̄ pes conculcet ea; q; vic; hypocrite eos q̄s in p̄uersione filios generant derelinquit et oīno nō curat. ne aut exhortatiōis sollicitudine; aut discipline custodia d̄stitutos p̄uoz opm̄ exma p̄uertat. Si em̄ oua q̄ ḡnūt diligēt; nimirū metuerent ne q̄s ea p̄ p̄uersione opa demonstrādo calcaret. Unde adhuc sub strutionis spē subdit. durat ad filios q̄s non sint suis. Quē em̄ charitat; ḡfa nō ifundit p̄ri-

mū suūterā si ip̄e hunc deo genuit; ex traneū respicit. Ita p̄fecto sunt oēs hypocrite; q; vic; mentes dū semp̄ extiora appetūt; intus insensibiles fiūt; et in cūctis que agūt dū sua semp̄ exp̄tūt; erga affectū. primū nulla charitatis cōpassione mollescūt. Hinc br̄s Job ut apud mētis sue quietem facilius cōsisteret Job. xxxix. ait. Dicebā q̄s in nidulo meo moriar; et sicut palma multiplacabo dies. Ubi br̄s Gregori. lib. xxx. moral. dicit. Quid hoc loco p̄ nidi nomen exp̄mitur; nisi tranquilla fides fidei; qua vnusquisq; infirmus nutrit. Multitudo quippe illa bonoz que p̄secutionū t̄pib; fuerit dep̄bentia; nutrimentoz suoz d̄ces quasi in nido; sicut in loco quietis explere se credit. Nam nisi sancta ecclesia infirmos quosq; filios nūc in nido pacis enutrit; P̄sal. nō diceret. Erem̄ passer inuenit sibi domū; et turtur nidū vbi reponat pullos suos. Jam q̄pe domū inuenit passer; quia eternū celi habitaculū; noīter redemptor intrauit. et turtur nidam inuenit; quia sancta ecclesia amore cōditōris affecta; crebris gemitib; vnitur; et velut nidum sibi pacati s̄mā fidei q̄ tem construit; in q̄ crescentes filios q̄s plomantes pullos quosq; ad supiora euolēt charitatis gremio calefactos fouet. Igitur quia tūc erunt qui pacis tēpe se ad supna migrare; id est a nido euolare crediderunt; vox eorum beati Job voce p̄uenitur cum ait. Dicebā q̄s in nidulo meo moriar. Inde Salomon Prouerbiōz. xxvij. dixit. Sicut auis transmigrās de nido suo; sic vir qui relinquit locū suū. Ubi glosa. Sicut auis oua vel pullos quos fouerat rapit; ut exponit; sic virtutes in quib; p̄ficiēbat qui deserit imundis spiritib; prodit. Uñ dicit alibi. Si sp̄s habentis potestatem ascenderit super te; locus

Capitulum quintum IX

tuū ne dimiseris. qđ est. Si rēratio dī
aboli inſtiterit tibi/ ne a bono qđ facie
bas dīſſtas. ¶ Piger. Si ita res ſe ba
ber vt p̄ gregorianas indicasti ſnias:
qđ hypocrīta oua ſenſu feraz p̄mittit:
qđ bona ſua opa vlt̄ ſpūales filios quos
genuit mūdanozū hoīm vicis ſubijc:
o quot hypocrītas habem⁹ n̄ſo rpe: qđ
nō imitātes noſtraz formicarū ſollici
tudine/ bonoz opm̄ oua ad nidū diui
ne rutiōis/ ſz in ore ſtrutionū crudeli:
um ſua oua derelinquūt debitoz opz.
¶ Tbcōl. Bñ r̄ pie gemis. qz platos
mūraz dioceſuz/ r̄ paſtores monaſte
rioz multoz ita h̄c videmus facere:
vt bi qđ in medio ſeculi habitant null⁹
r̄ligioſis voto ſtricti/ maiorē ſepe ad
aiarū ſalutē zelū habere vident/ qđ bi
qui eucharīſtie ſacramento diuiniſſi
mo p̄ altarīs officiū dicim̄ appropin
quant. Fuerūt em̄ due virgines vterū
ne ſozores ſgines ſpecioſe meo rpe ſi
mul vna in domo p̄e metas Lōſtan
nē. dioceſ verſus Arbecim: quarū iu
nior Anna/ ſenior vero Margaretha
vocabat: de ruſſicano qđz genere ge
nita/ ſi caro inſpicit: ſz nobilis virtute
ſi morū bonitas penſat. Junior tante
ſimplicitatis fuit in his qđ ad mundū
p̄tinent/ vt vix recolam ſibi parē vidif
ſe. Nā in numerādi arte qđ infātes (vt
ita dicam) p̄e triti ſunt/ vltra denari
um neſciebat bñ nūerare: r̄ tñ in his qđ
qđ deū attinent multaz homiliaz ſen
tētiāz r̄ quicqđ de neceſſitate ad veri
ebīani rudimenta p̄tinet: vt de oōne
dñica/ de ſimbolo ap̄loz/ r̄ de decalo
go/ r̄ ſiſtib⁹ nihil eam latebat. qz vlt
mundū aial pectus virgineū talia die
r̄ nocte ruminabat. Senior ſo natu
rali ingenio/ r̄ qñtū datū eſt irueri ex
trinſecus in gratuitis iuniorē ſozoz
mouibus longe antēbat. Nec p̄mū ex
tilis nubilis/ p̄ſecutiōes plurimas ſu

ſtinebat a quodaz ebīano nobili ſolo
noie/ ſed re ipā tyranno: qđ ipam intus
ens eſſe pulchrā facie r̄ prolificationē
accōmodaz/ velut ſeruā/ que tñ libera
re r̄ ipius cognoie erat/ matrimonio
copulare geſtitebat: vt exide ſuos plus
res ſibi coaceruaret. Reſtitebat virgo
deuota quārum valuit. quia virgini
tatem deo in tenella etate diuinit⁹ in
ſpirata dedicauerat. Inſidiabat eadē
uerſo tyrānus: domū virginitis crebz
iuuenculozū iſmiſſionib⁹ p̄turbando/
adeo: vt quadā vice niſi diuinitus ad
iuta fuiſſet p̄ fugā loci/ ab apparitorib⁹
p̄fari nobilis capi r̄ vinculari debuit:
quo dū in mariti cuiusdā copulā con
ſentiret. Nec tñ ita cōſtan⁹ dum in ca
ſtitat⁹ p̄ſeuerat. poſtito/ tandē nuptie
reſidere p̄miſſa eſt ſui tugurij qđ ſitua
batur in villaſio quodā tā deſerte lo
cis r̄ ſiluis p̄p̄nquo/ vt ſolu⁹ illud di
catur a vulgo ſi nis panis: ſcilicet quia
ibi nec hordeum p̄ iumentoz pabulo
valet conualeſcere: ex algore niualiu⁹
montiū eternoz p̄e adiacentiū. Acci
dit autē etate qđdam: vt feſtiua die vna
v. lde inopinare tempēſtas tā valida
p̄e villaſiū inſurgeret in aere/ vt vix
ſimile ſe vidifſe reſtetur virgo: aduexit
qz p̄ torrentē / qđ per villaſiū alias mo
deſte ſolebat currere/ tā ingentes lapi
des: vt in puncto nedū p̄ inundantiā
ſquarū rapidaz tam tuguria paupes
rū euerſi de primo/ ſed etiam p̄ lapi
des homines necari ſubitanee r̄ ſub
mergi deberet humana cōſecura. In
qua calamitate virgo res r̄ corpora p̄
uipendēs/ ſolum p̄partebatur peritu
ris antiab ruſſicanozū hominū: quos
paulo rationabilis aliquādo qđ deſti
as viderat viuere. nam p̄ncipaliter
verebatur ex ſubitanea morte ſine con
tritione morientes penas p̄pernas
ipſo diuino iudicio eſſe luituros. ¶

sis igitur his periculis domini sub sue domus
 virgo stetit ianua / cucurrit motu velo
 citissimo ad cellulam ubi creatori medita
 bunda orationum suffragia solebat ante cru
 cifixum quiddam sculpturam porrigere quod val
 de diligebat. illud enim summa cum festina
 tia arripuit: rediens contra auram
 horridissimam crucifixum profertur erexit: et
 magnis cum gemitibus ita oravit. O be
 cro te clementissime deum / qui nos periculo
 tuo sanguine redemisti per cruce: te pe
 nitentiam habet in aere et in terra ita tunc ve
 lis / ut in minura nulli hominis ad mortem
 nocumetum existat: de rebus alijs fortune
 tua voluntas fiat. Et ecce in eodem pun
 cto aura diuisa est in aere et serenari ce
 pit: rores quoque illico imminuit. Et ita tam
 quam ova quiddam tenera omnium bonorum animas in
 loco profecto erant: hec virgo velut for
 mica fidelissima ad nidum queris orationis
 sue studio reportauit. ¶ **Piger.** Scie
 re cupio an ne talium scripturarum virginum vi
 re bono initio finalia postmodum percor
 dasset. ¶ **Theol.** Ambe postmodum in
 oppidum impiale quod Lapidona dicitur
 ut facile ibi pabulo divini verbi per
 catiombus saginarentur / cum suis vestibus in
 trauerunt: et ibi primus senior tam omnium fere
 tentationum genere probata / nutritrix mater spi
 ritualis et genitrix facta est multarum vir
 ginum. sicque febre peius correpta / tandem
 feliciter migravit ad deum. Deinde iuni
 or / scilicet facta gratia deua pari modo finem vi
 re percluse. Eum autem ipse viventibus in eis
 dem partibus primo predicare / senior ad me
 gratia consilium ne deciperetur venit: mihi hi
 storiam de crucifixi adoracione de qua primus
 si texuit: et an ne aliquid superstitionis in
 opere commiserit / simpliciter ut puro animo quod
 fuit. Eum enim eadem presunt montuose
 et alpium habitacionibus superstitiones sine mul
 tiplicate: audientes ergo predicare pro su
 perstitionum genere / timebat sicut pia mens

solebat facere / ne culpa ibi esset ubi me
 ritum gratie extitit. et ideo ne deciperetur
 in simili / a me an licita essent: talia builli
 ter quiescit. Uivit in eadem patria hodie
 virgo alia Helisabet nomine / tam puro quod
 quingenaria: quod in laboribus manuum suarum
 iunior erans victum acquisivit tenuissimum
 et in villagio ubi domicilium habet tam
 plurimis annis egrotans / necessario de alie
 na stipe in sancta vita nutrit: sed rebus vl
 tra quam credi potest paupercula est. Hec cum
 iunior esset et valde simplex / et recta st
 cut et est hodie: videtur quod pestilentia christi
 dimie multos in vicinio necaret: cogi
 tavit in villagium certum mutare locum
 habitacionis ubi aeris infectio primum non
 sentiebatur. timuit tamen illo / id est illuc ire:
 dubitans an castitatem ibi custodes for
 te haberet / cui multi infideliabant. Vidit
 autem quadam die in oratione constituta: et ful
 men quiddam magnum eodem loco imitabat
 tur: et subito innocenti incidit virginis /
 quod epidimie morbo ibidem vastare debe
 ret multos et adurere. Ita enim postmo
 dum factum est: ut rei probant eventus. et
 ut pie credo / ex multis alijs huiusmodi virgi
 nis factis operibus et institutibus a spiritu bono
 mora fuit: ut sic in nidulo suo opera bon
 na fovendo creatori suo quere fuit. ¶ **Herbe et earum fructus et succus quod
 fecerit. De discenda sapientia a mirabilibus
 dei in lignis et lapidibus per imagines na
 turaliter productas. Cap. vij.**

Ibi formicarum sunt fructus
 et herbarum succi: quarum etiam
 partes separantur / et cum eis ad
 nidum revertuntur. Per fructus in sacro
 cloquio aliquam opera / nonnunquam pro dele
 ctatio que vera sapientiam sequitur desi
 gnatur. Unus saluator ait. A fructibus
 eorum cognoscetis eos. et Eccl. xxvij. die
 sapientia eterna. Ego quasi vitis fructifi
 caui suavitate odoris: et flores mei fru
 ctus honoris: et honestatis. De bono fru

eius sapore ania gliaf. Laticor. ij. vbi
 dicit. Sic malus in ligna siluay / sic
 dilectus meus in filios. Sub umbra
 illius que desiderabam sedis: et fructus
 eius dulcis gutturi meo. Et Prouer.
 xxx. Beatus ho qui inuenit sapiētiāz;
 et cui affluit prudētia. Melior est acq
 sūo eius negociatōe argenti et auri: p
 mi et purissimi fructus ei⁹. Fructus em
 iusti lignuz vite: et qui suscipit animas
 sapiens est. Sapientie. xj. Per herbas
 etiā sciētia designat. vñ sicut dicit Job
 xxxvij. Producat herbas virentes. sci
 licet deus. Dicit beatus Greg. lib. 29.
 moralium. Herba aliqñ / id est sciētia ar
 et doctrinā eterne viriditatē accipim⁹
 sicut p Hieremiā dicit. Onagri. stete
 runt in rupibz: traxerunt ventos quasi
 diacones: defecerūt oculi eoz / quia nō
 erat herba. Hoc igit loco qd aliud per
 virentes herbas / nisi scētē doctrine sci
 entia / vel cōgruas opatiōes accipim⁹.
 Deserta igitur terra p̄luit / vt ab ea vi
 rentes herbe pducant. qz dum scētē p̄di
 catiōis ibi gētilitas pcepit / et vite opa
 et doctrine verba germinauit. Formice
 igit tūc de fructibz vel succo herbaruz
 edūt: qñ prudentes quisqz fideles de re
 bus a deo mirabiliter creatis / sciētia ali
 quā deuoti creatori futendi accipiūt.
 Effudit em sapiētia illa quā cūcta cre
 ata sunt suā sapiētiā sup omnia opa sua
 et sup oēm carnē. vt dicit Eccl. j. ¶ Pi
 ger. Doce q̄ quō in rebz mirabilibz vel
 creaturis quibzlibet sapiētiā alicu
 ius deuotionis aut bone opatiōis ac
 q̄ramus. ¶ Theolog⁹. Credere d̄bes
 oia a sumō rex cardine deo creata pru
 dentibz esse / qui debite ea intuent qñ q̄
 dā vestigia deū et diuina venādū: lucer
 nas nāqz ad felicitatē acquirēdā accē
 sas / specula diuine sapiētie / vasa scibi
 libz diuinis referta / digitos nob sum
 mū bonū p̄mōstrātes / libros dei sapiē

tiam cōtinētes / et velut famulos vt nū
 cios sup̄eint dñi. Cū cōtra eos q̄ talia
 in creaturis dei nō cōsiderāt dicit Sa
 piē. xij. Vanī sunt oēs hoies in quibz
 nō subest sciētia dei: et de his que vidē
 tur nō potuerūt eū agnoscere q̄ est: ne
 qz opibz attendētes agnouerūt qd estz
 artifex. Testis est hoz q̄ dicit ad Ro.
 j. Inuisibilia dei a creatura mūdi p̄ ea
 que facta sunt intellecta p̄spiciunt: sem
 piterna quoqz eius virt⁹ et diuinitas:
 ita vt sint inexcusabiles. vitz phi. Sed
 insipientibz ista oia p̄ eoz abusum p̄rū
 tur in toxicū et venenū. iuxta illud Sa
 piē. xij. Creature dei in odiū facte / et
 in rēcatione aie oim hoim / et in musci
 pulā pedibz insipientiū. ¶ Piger. Da
 exempla aliq̄ specialia. ¶ Theologus.
 Sūt vir duodecim anni elapsi q̄ non
 multū a ciuitate Nūrenbergen. in dio
 cesi Hambergen. pom⁹ creuit in loco
 campestri et cōmuni: qui mltis annis
 vt sequit in vigore p̄māsit. Decaūt ar
 bor sup oia que nostris audiuim⁹ t̄p̄e
 bus mirabilis cōditiōis extitit. Nā in
 estatis p̄ncipio in vere vitz floruit: frō
 duit: et versus aurūm more aliaz arbo
 rum poma fructificauit. porro annua
 tim i austerrima et inclemētissima hye
 me / semp / et soluz in nocte nascuitatis
 Ebi qñ virgo virginū saluo integrita
 tis flore dei genuit filiū: pomella virē
 tia in quārtate arcus vnitro virilis dē
 giti p̄duxit. Est aut̄ p̄tunc p̄tia ad du
 os menses antea et post ad toridem / et
 esse solet nivibz p̄fundis recta / cōgela
 tionibz clausa / et ventis rigidissimis p̄
 flata: et icōmoda eadē oia fructeata vna
 cum arboribz patiunt eodem t̄p̄e. Sita
 porē autē augebat p̄digū: q̄ nec antea
 nec postea / sed dūtaxat p̄fata nocte sac
 tissima pomella germinata sunt. Non
 em sicut arbores hortenses cetero fimo
 nutrebat: nō circūfodiebat sarco: nec

sepi circū dabat aliq̄. Solebāt p̄terea tpe annuo de ciuitate Nūrebergen. ad sacētibz locis dioecēsis Bibergeren. p̄fēs p̄fectoz fide dignissimi testes accurre re; z tota vigilare nocte vt rei veritatē cōprobaret. Est em̄ p̄ oia silis arbor in alio loco dicte dioecē. Uidi ego p̄nta rīa. I vidēdū in opido Forche dicte dio ecēsis eiusdēz pomī pomellū magistro ordinis n̄i gnali Bartholom̄: o tere rīj. Fuerūt p̄terea tpe Lōstān. p̄cilij in eodē plures viri fide digni / p̄sertim do min^o ep̄a Rigenf. doctor diuini z hu mani iuris reputatissim^o; q̄ testes b̄mōi p̄tig. j. exn̄tes / mltos hec credere fece rūt q̄ antea fidē de eo negabāt penit^o. Idē me p̄ntē p̄p̄stū est pari mō in lo co Basil. concilij corā mltis doctoribz sacre pagine z iuris canonicis ac artistis z p̄bis. Nec ab aliq̄ au diui q̄ mere na turali hoc posset opi rōnabilr attribue re. Legi p̄tea in libro de vegetabilibz z plantis d̄m Biberthū nature toti^o secretariū: in q̄ nihil b̄uiscemo di cau se potui inuenire. Et put in porz p̄cilio scz Lōstātiē. a q̄dam p̄fessore theolo gie z artiū valde deuoto p̄cepti viue vo cis oracloz dei sapientia h̄isilr ista fecit in loco rudis z simplicis ppli: vt in ar bore ocul boim p̄posita facilius manu ducerent ad facili^o z deuoti^o credēdū articulos Eb̄i natiuitatis z h̄uanita tis. Uidi p̄digiū aliud hoc anno in añ fata ciuitate Nūrenbergen. in materia q̄dā naturali z ligneaz. Reptū est scq̄ dē in q̄dā silua lignū q̄dā q̄d vocant vulgari^o masozos. In tabulas itaqz eiusdē ligni arbor positq̄ p̄ serrā diuisa fuit: z p̄lita ac dolata eq̄lit / mēsa exin de formabat q̄ drata: in q̄ claro aspectu distincte apparuerūt valde varie ima gines. q̄rū q̄dā tā p̄fecte fuerūt / vt pu cillitas a p̄tissimo pictore eas fuisse p̄fe ctas. q̄daz p̄o solā facies vlt p̄tes alias

ai aliuū diuersoz mōstrabāt distinctissi me. vt puta bo is / caniculi / virginiuz / z multaz rez aliaz. P̄costēsa fuerat ac paulo añ hec mēsa impatori Sigismū do viro oclarissimo: q̄ ligna suspicaba tur arte coloz aliq̄z linata esse p̄ picto ris industriā. Verū cū eiusdēz ligni ta bula nōdū in mēsam formata / s; impo lita ei fuisset allata: extracto cultello eā sculperē ad p̄fundum cepit. z ibi p̄mū didicit: miraibili natura op^o sine hūa na arte p̄ductū eē. A dño Bertholdo p̄b̄ytero plimū l̄faro z deuoto ac fide digno / q̄ in dioecēsi Eisterēsi aliq̄ in q̄ stoz heretice p̄uitat^o exiterat h̄ q̄d se q̄tur au diui. Solebat h̄ mltū supstitio sa odire z p̄leq̄: vt pote zelatoz fidei p̄ci pu^o. Audierat autē: q̄ q̄cūq̄ ip̄a die na tiuitatis Eb̄i / vlt in vigilia micas pa nis q̄ si deliū mēse supellent quōcūq̄ i incertū p̄ceret in aliquē horū: nō ob stante q̄ ibi aña flores q̄ vocant in teu thonico Rengelblum / nūq̄ creuissent radice fixissent / nec seminari eēt: tū se quēti priā estate flores p̄fati ibi germi narēt: z flozerēt ap̄re. P̄ obauit igit h̄ p̄p̄is manibz p̄dic^o dñs Berthold^o z veritatē rei p̄pertus est ita flores cre uisse vt p̄dictū est. Sūt autē flores colo ris crocei: q̄z semē est q̄ si circulari figu re. ¶ P̄izer. Quid q̄so sentis de isto z p̄cedēti p̄digiō: ¶ Theologus. D: vl timo si verū est sicuti de p̄mo nullā vi deo fidei facturā i min: re: imo cā fidē p̄ moueret q̄ credimus Eb̄im florē stir pis Jesse ex tpe natum esse de intacta virgine sine h̄iano semine. cui p̄mū z vltimū de p̄fatis mir. bilibz alludit. Mediū sē mirū q̄d recitauī nō tātope apprecioz. qz licet in materia ligni simi le factū vix vel nūq̄ legerim: tū certuz est q̄ natura ad h̄ sepe laborat / z p̄ficiat imagines varias i maeria minerali. vt in cōchis / vlt lapidibz p̄fctim p̄ctos. U

de d h si placet dñm Albertū suo lib.
 d mineralib. vbi spētes effigatos i cō
 cba / facie regis i marmore / tres facies
 i vno lapide q̄ ē i capsula triū regū Lolo
 nic / r alia nature mirabilia fferet: r cās
 boꝝ alligē naturales q̄ nō mltrū faciūt
 ad nrm ppositū. Occurrit tñ ide nūc d
 añsara maris triplex prefatis exm sile.
 Primū qd̄ i Bassil. p̄cilio a viro valde
 fidedigno archidiacono barzimonēst
 dño Joanne de polomar decretor̄ do
 ctore eḡgio audiuī pdie. Mltor̄ i q̄
 mercator̄ relatiōe didici fidedigna q̄ i
 figno gūari fuerūt in Saracenos: vbi
 de se vidisse arborē pomiferā / e fruct^o
 ql̄icūq; icidat: sp̄ i pte icisa imago cru
 cifixi claro relucet aspē. Prefca cū sē
 tētiā i vniuersitate wiēnēst legi: venit
 illuc fili^o regis Portugallie dñs Petr^o
 cū exercitu nō mīmo / iter arrepturus
 (vt dicebat) i frā fetām. Ab h^o igi^o mi
 lit^o prudēt^o r dñori ore audiuī: suo tpe
 i frā Saracenoꝝ circa Septā ciuitatē
 (quā p̄ su^o cepat paulo añā i Sarace
 niā) i fōre qd̄ā reptos eē lapides vari
 os / q̄b̄ vt videbat naturalr̄ insita erāt
 noia nfe fidei r incarnatiōis. Lb̄i: licz
 sparsim. Nā i q̄busdā lris. Bue Ma
 ria. i alijs. grā plena: in q̄busdā. dñs te
 cū. r ita de Lb̄i r dei incarnatiōe silia
 plura claro legebant̄ icuitu. Naby boꝝ
 die Marebio Baden. i nfa turbonia
 lapidem p̄ciosū r visu pulchr̄: q̄ in q̄cū
 q; pte īspicit / cuiq; Lb̄i crucifixi ima
 ginē distinece i se ondit. Qui in iudiciā
 mēstruare adeo fugit: vt a tali vis^o / ita
 tim caligie terra i pte obducat. q̄ tñ suc
 cessiue r succedētib; añs paulati de se
 abscedit. Repr^o ar fuit i qd̄ā agro a ru
 rali viro añ n mltos ānos p̄mit^o : r ab
 eodē p̄ modico redēpt^o p̄cios: s; p̄nū i
 ter sup̄ma clenodia dicti marchitiōis re
 putat. ¶ Dig. Eū p̄fidi talia viderit q̄
 ulla natali vident^o rōne posse saluari: s;

soli miraclo ascribit: cur nō crediderūt
 Lb̄io colla sua eius iugo subdentes?
 ¶ Theol. Cur mltri iudeoꝝ recusitari
 onē Lazari itūētes / visū datū ceco r so
 lē vidētes inaturalr̄ eclipsari nō credia
 rūt Lb̄io: q̄ maiora fuerūt. Naud du
 bilū: p̄ p̄fara mira dei misericōdia gētes vo
 care vidēt: s; mltri (ait saluator) sē voca
 tūq; pauci sō electi. Nō (iq̄t Ap̄s) oēs
 obediūt euāgelio: nec oīm ē fides. laus
 ar altissimo q̄ nos vocauit i admirabi
 ¶ Senect^o laudabi (le lumē sue fidel.
 lis q̄ sit. De septez q̄ sē necaria vt senes
 discāt si pus nō didicerūt. Et de mḡro
 Frāscisco sene r dñoro theologo. La. 7.
 De formic^o p̄ alijs aialib; ē pp
 b um: q; i maiori sua etate p̄tute
 crescūt. Hoc etiā eē p̄p̄iū dēret
 virz religiof: vt q̄nto seniores existunt
 i ānis / tāto potiores eē deberēt i p̄tutū
 donis. Que ar vires senis sint / has ita
 faciūdissim^o d̄scribit Cassian^o collarde
 ij. abbat^o Moyses ore eiusdē. Sic itē
 q̄t nō sē iuuenes oēs pari mō vl feruē
 tes spū / vl disciplina ac morib; optimis
 iūstituit: ita nec senes qd̄ē cūcti vno mō
 vl p̄fecti p̄nt / vl p̄batissimi repiri. Di
 uitie em̄ senū nō sē cant de capis / s; in
 dustria iuuetut^o ac p̄teritoꝝ laboꝝ sē
 pēdij; metiēde. Que em̄ nō p̄ gregastē
 inq̄t i iuuetute: quō iuēntes i senectus
 te tua. Lani em̄ sē sen^o hois: r senect^o
 bono: habil vira imaclata. Et idcirco n̄
 oīm senioꝝ q̄z capita canices tetigit /
 q̄s q; vire lōgeuitas sola p̄mēdat nob sē
 imitāda vestigia vl sectāde traditiōes
 ac monita suscipiēda: s; coꝝ q̄s lauda
 bilr vitā suā ac p̄batissime p̄p̄i^o i iu
 uētute signasse: nec p̄sūptiōib; p̄p̄i^o /
 s; maioꝝ rraditiōib; iūstitutos. ¶ Pi
 ger. Quid q̄ suare suades nob q̄ iue
 nes sum^o / vt senes effecti velut formi
 ce laudabiles virtutibus augeamur.
 ¶ Theol. Nouer^o sepe vt discāt nō dā
 k ij (ria senis.

Handwritten notes:
 Senectus
 de senectute

f

bus. D. bēt em̄ esse seniliū victorū victo-
 res, mortē dispositi expectantes. corpe
 2 aio bñ gaudētes. fmone z moribz g-
 ues. auaricie z cupiditati resistentes.
 merito magni z locupletes. z deo re-
 ferre gr̄tia actōes. **Primo** vicioz seni-
 liū sine victores. tētāt em̄ senes q̄dam
 egritudines z vicia que pleriqz iuue-
 nibz cōtia sunt. De quibz Innocēti^o de
 vilitate p̄ditōis hūane dicit. Frustra
 ad senectū vētū est cū repetas adolescē-
 tiā. Senectuti familiaris est loquaci-
 tas. **Thesaurū** in sepulchro ponit q̄ se-
 nē heredē facit. Senex facile puocat: z
 difficile fuocat. cito credit: z tarde dis-
 credit. **Tenax** z cupidus/tristis z q̄ru-
 lus: velox ad loquēdū/rard^o ad audiē-
 dū. laudat antiquos: z spernit moder-
 nas. vitupat p̄ntia/z p̄mēdat p̄terita.
 Suspirat z anxiat: torpet z infirmat.
 Audī poetā. **Multa** senē circūueniūt
 incōmoda. **Secūdo** mors ab eis ē dispo-
 site expectāda. Ad q̄d brūis **Lephanus**
 li. suo de. xij. abustionibz sic dicit. Quid
 sup̄est vbi huius vite defect^o appropi-
 ar: nihil aliōd cogitare q̄ quō future ad-
 itus p̄speritatis p̄hendat q̄sqz senex
 expectat. **Iuuenibz** em̄ incertus huius
 vite terminus instat: senibz vero cūct^o
 maturior ex hac luce recessus. **Lauen-**
 de ḡ sunt boi due particule que in illi^o
 carne non veterascūt z totū boiem ad
 peccandum trahūt: cor vici/z lingua.
 Hinc **Hugo** de claustro aie lib. ij. In
 abustiones hui^o seculi sola maior est se-
 nis obstinatio: q̄ mortis p̄rimus/mor-
 tis nō abhorret aduētū: q̄ q̄si ad ostiūz
 mādi huius positus/foris spectat: nec
 tñ vite p̄ntis attēdit egressum/nec fu-
 ture p̄siderat. **Audī** nūcios mortis: z
 credere nō vult eis. **Tres** sunt em̄ nū-
 cij mortis. casus. infirmitas. z senect^o.
Casus dubia/ infirmitas ḡuia/senect^o
 certa nūciat. **Casus** nūciat mortē latē-

tē: infirmitas apparētēs: senect^o p̄ntem.
 Ex incertitudine mortis timorēz infir-
 mitatis gustare dolorē: certū die se-
 necrut^o nō obstinatio/sz afflictio z hūi-
 litas seq̄ dz. **Tertio** senes esse debēt cō-
 uersatiōe z aio gaudētes. qz vt ait **Cal-**
 stodorus in q̄dā eplā. Nihil est q̄d sene-
 cuti magis noceat ac dies hois abbre-
 uiat/ q̄ tristitia/lāguor ai/atqz ira. Ni-
 hil em̄ est bilari senectute iocūdi^o. **Vo-**
 luit h̄ q̄ ait **Prover. xvij.** **Animus** gau-
 dēs floridā etatē facit: spūs tristis eric-
 cat ossa. Et ne hoc de seculi risu intelli-
 gat: idcirco glosa ibidē dicit. Qui inter-
 na/ sc̄ris p̄s solatiōe letat/ etiam bone
 actiōis flore decorat: z fructū celestis
 p̄mij expectat. **Qui** p̄o tristitia seculi q̄
 mortē opat angit/ pinguedinē charita-
 tis in robore virtutū q̄o exercere videt
 h̄c nullaten^o valer: sz q̄si ossibz erica-
 tis marcescit. qz in bonis q̄ facit ḡlam
 dilectiōis amisit. **Quarto** senes opz tē
 in fmone z moribz ḡues. dicit brūis **Bu-**
 g^o. in q̄dā fmone. **Opz** vt senilis fmo
 nō solū sit ḡuis/sz et hucius. Et **Lbri-**
 solto. sup̄ eplam ad **Hebricos** dicit. **La-**
 nites tūc est venerabilis q̄n ea gerit q̄
 canicie decet. **Lū** p̄o iuuenit^o senex cō-
 uersat/ pl^o iuuenibz ridiculo erit. **Idē**
Lephanus vbi sup̄ dicit. **Pl^o** oibz reli-
 gioni opam dare senibz puenit: q̄s p̄fē-
 tis seculi florida etas trāfacta deserit.
Quid solidi^o fieri p̄t/ si mēs ad p̄fecti-
 onē festinare nō cōtēdit: q̄n totius cor-
 pis bitu senectute puect^o hō ad interi-
 rum properat: dum oculi caligant: au-
 res ḡuit/ auditiū: capilli fluūt: facies in
 pallore mutat: dētes lapsi numero mi-
 nuunt: cor/ arefcit: stat^o nō suauit oler:
 pectus suffocat: nullis cachinat: genua
 trepidāt: talos z pedes tumor inflat:
 hō interior q̄ senescit bis oibz aggnat.
 hec oīa ruiturā tāqz domū corpis cito
 p̄nūciat. **Quinto** esse dñt senes auaricē

7. senectū sen

vita p̄nti

2

tres nūcij
mortis.

K

cie et cupiditatis inerpres. qz teste bto
 Bug^o in qda fmonc. Lu cūta vicia in
 sene senescit: at sola auaricia iuuenescit.
 Et Seneca in lib. de morib. Mōstro
 filio est auaricia senilis. Quid em̄ stul
 ti^o est vt dici solet: qz via deficere auge
 re viaticuz. Sexto sint merito magni
 et sapiētia locupleres. fm̄ illd bti Bug.
 in fmonc qda. Infantia nra innocētia
 sit: pueritia reuerētia: adolefētia patiē
 tia. Iuuetus virtus: senitū meritū: sene
 ctus nihil aliud qz can^o sapiēsqz intel
 lect^o. Et btiūs Amb. i fmonc de pascha.
 Pascha hebraice dicitur trāsire vel pfect^o:
 scz qz p h̄ mystēriū de peioribz ad meli
 ora trāsit. Bon^o trāsire est de pctō trās
 ire ad iusticiā: de vicijs ad virtutes: d
 senectute ad ifa nctā. Ad infantā autē
 dixerim nō etatis / s3 simplicitatē. Ergo
 etatis qda sunt meritōz. Nā et senec
 tus mox inuenit in pueri: et innocē
 tia infantuz inuenit in senib. Septio
 senes deo referāt ḡfariāctiones debi
 tas: qz iuuetutem q̄ fortis est ad virtū
 euaserūt. Nā vt dicit Greg^o in pasto
 ra. Quibusdā sepe magnitudo p̄rutis
 occasio fuit pdictiōis, vt cū de p̄fidētia
 viriū inordinate violarent. Hinc Am
 bio. in Hexamerō lib. j. Quid naturā
 accusas o homo: h3 illa impedimēta q̄
 dā: senectutē / et infirmitatē. Sed senec
 tus qdē in bonis moribz dulcior: in 2
 illijs subtilior: ad p̄stātiā subcūde mor
 tis portior: ad rēpmēdas libidines forti
 or. Infirmitas corpis sobrietās mētis
 est. Inde Seneca in qdam epla dixit.
 Bias ago: nō sentio in aīo etatis inuē
 riā: cū sentia in corpe tū. vicia et victoz
 mīstēria senuerūt. Viget anim^o et gau
 det nō iustū sibi esse cū corpe. port^o est
 aliqū / nūqz recusand^o. Senē talem vt
 spero virū h̄te meritū p̄ magistrū or
 dinis nri qndā tā lōgo tēpe in recolēde
 memorie inḡso Francisco de Retza sa

cre pagine p̄fessore: q̄ in p̄clara vntuer
 sitate t̄uicēst̄ rex̄it nuper p. 36. annos
 circā. Hic em̄ sue iuuetutē t̄pa nō leuē
 ratibz / s3 dedit sapiētici: quā tāde meru
 ruit possidere q̄du et magisterio. Quo
 in t̄pe cepit tā feruēde brissime virgini
 obseq̄ / vt secūdū in nra habuisse nō vi
 deat̄ etare. Quippe q̄ncūqz nomen dei
 genitricis in orōne aliena / vel in locu
 riōe cuiuspiā audiuir: statim salutatio
 nē angelicā in ei^o reuerētā occulte di
 cere cepit, si eius vidit̄ imaginē: idē fec
 in q̄cūqz loco. q̄sobrē etiaz in oibz locis
 dormitorij / celle sue / et chori vbi puero
 sar i solebat iconā tante virginis poni
 curauit. Horas d̄ eadē virgīe q̄n nō
 obligabat omittēre ne p̄bas reputassz.
 Sripēditū quod de lectura a duce Bu
 strie habuit pinguetōtū in edificatōe /
 reformatōe / et deuota decoratiōe. Quē
 tū paupe loz ob reuerētā virgīe des
 expendit. Quicūqz sabbatinis dieb̄ inf
 doctores o: do legēdi hunc retigir: fuit
 thema text^o qdāqz p̄ mediate lectōis.
 ad laudē Marię. tam apte deflexit vt
 superēt fr̄e q̄nē q̄ bec audierūt. Et eos
 dē t̄pe frequē ex deuotiōe in tātas pu
 pit lachrymas: vt vix p̄ba p̄ fleru intel
 ligibilia schole formare possz in orōnē
 bus p̄fate / q̄ in magna m̄t̄tudie q̄ri
 die p̄fecit. Et in missaz deuotissime a
 se celebrataz collectē de sepelata virgīe
 totū q̄ntū licuit aīm possctenus dedit:
 ita vt null^o fere etiā amore hercos ca
 pr^o in mūdāna puella / tam sedulo rati
 obseq̄ visus sit q̄ntū ille brissime virgī
 ni. neqz in bis h̄ j virgīs eiusdē pp̄ria
 officia / et pp̄rij corpis aut ordīs negle
 xit d̄bita. nā vsqz ad vltimū sue vite ter
 minū / q̄ fuit circa. 84. annū / abstīnēt
 is et sciunij opaz dedit. nūqz in lecto
 s3 i maceratio i puēto dormiuit. lanca
 ad carnē portauit: et silētio tā dedit^o fu
 it / vt nō q̄ v̄rarissime visus sit eū ali
 k iij

Egplan

q̄ p̄uersari loq̄ndo: nisi occupatus eēt
 tu vicariar̄ sui ordinis officio: aut tēpe
 ip̄e extra refectoriū. s̄z p̄tūc̄ p̄tute cu:
 trapelie vltra q̄s credi p̄t ḡofus oib̄
 fuit. Si de vno pulpito in libraria ad
 alia / v̄l si ad eādē intrado v̄l exēdo / ū
 s̄ofus scholas ad cathedrā / aut de eodē
 retrāsiū fecit: statim infiecto tpe t̄til
 lo ne rale p̄deret morulā salutatiōez an
 gelicā voceten̄ multiplicauit. Collegit
 z sc̄psit tract̄ z libros de vicijz z p̄tu
 tū mltū notabiles z magnos. Tādēz
 s̄t sup̄ illo passu puer. Per me p̄nceps
 sp̄ant. digressū faciēs ob reuerentiā s̄gi
 nis / h̄ac antiphonā quā ordo solēni s̄o
 let canere. s̄. Salve regina exponere ce
 pit: ad stuporē oīm becaudientiū. z i vo
 luminib̄ trib̄ q̄z q̄dlibz q̄si semibibli
 am p̄tinet totū p̄fecit. Qd̄ op̄ dū i cra
 stino assūptōis dei genitric̄z corrigeret
 febr̄e modica tact̄ / ad horam a labore
 stupid̄ cessauit q̄usq̄z parissim̄ trāsijt.
 q̄ infirmitas dū inq̄uesceret dicti: q̄dā
 die ad sociū ait. Satis miror q̄d sibi s̄
 velit s̄go brissima: q̄ ifra suā octauā ce
 leberrima z i suo occupatū ope ita me
 alari p̄mittit. Appropinquāte igit̄ die
 natiuitat̄ br̄e s̄gis / i cella mihi duore
 p̄fess̄ ē sacralit̄: z statim ad eucharistie sa
 cramentū tpe peditādo ad capellā facti
 Martini se disposuit: missa z ibi audi
 vit: z cōcauit. Finitaq̄z missa / sacrum
 oleū petijt z duote suscepit. Deide ad
 cellā itēz ābulās i aña ābulare nequit:
 s̄z p̄tā die i tpo vic̄z natiuitat̄ festo s̄gi
 nis / itegro aspectu atq̄z auditu / rōne
 vr̄es clara / z spe optia agonisat̄ cepit.
 agonis at̄ p̄fetiēs / i salutatiōez angell
 cas moze solito p̄p̄it: z eadē p̄tūaa
 uit q̄ dū labia ex itegro claudere nequi
 vit. semiclaus̄ est labijs angeli s̄ba s̄oz
 mauit balbutiēdo. z ita finē vite sc̄e tā
 ḡofose: vt nullū signū horroz̄ i viro iam
 mortuo viderem̄ q̄ p̄ntes suim̄: s̄z po

ti^o vult^o hilaritas z gest^o / alijs duost
 onis gaudiū i oib̄ q̄ astabat̄ ḡnabat.
 ¶ Qui fecit ḡna hordei v̄l frumētū. Et
 quō de^o p̄tā ḡuita bodic̄ ḡuit̄ aliqū pu
 nit fulmine / v̄l morte t̄pali seu spoliari
 one.

Leptulum. viij.

¶ Rana frumētū eligit̄: s̄z hor
 deū modicū curant / paleas
 nihil. Per frumētum electi
 dei / v̄l bona opa z alia: sed p
 hordeū inferiora opa / z p paleas mala
 d̄signat̄. vñ sup̄ illō Job. 37. Frumētū
 desiderat nubes. d̄t b. Greg. li. 27. mo
 raliū. Quid electi q̄z s̄t / nisi frumenta
 dei celestib̄ horreis recōdēda: q̄ nūc in
 tritura aree paleas tolerant: qz in hac
 purgatione sc̄e ecclesie mores p̄tios re
 proboz̄ portat̄ / q̄usq̄z infensū hagrīco
 la v̄tilabro iudicij dirimat z in sup̄na
 habitac̄la electos suos q̄si mūda tā ḡo
 na suscipiēs / eternis paleas ignib̄ tra
 dat. Un̄ bñ p̄ Joannē dicit̄. Lut^o ven
 tilabzū in manu sua: z p̄ mūdib̄ areā
 suā: z p̄gregabit̄ triticū in horreū suū:
 paleas aut̄ p̄buret igne inextinguibili.
 S̄z h̄ frumētū q̄ vsq̄ ad p̄fectionē fru
 ctū ventat̄ nubij pluuas expectat vt
 crescat. qz bonoz̄ mēs p̄dicatiū s̄bis i
 funditur: ne ab humore charitatis desi
 derioz̄ carnalium sole siccet. Hoc fru
 mētū sup̄nus agricola in mūdo surge
 re / ac nubes desiderare p̄spererat cum
 dicebat. Messis q̄dē m̄tra: oparij autē
 pauci. rogate autē dñm messis vt m̄s
 tat oparios in messē suā. Qui igit̄ h̄
 frumētū / illic in messis: qui s̄o h̄ nubes /
 illic oparij vocant̄. qz p̄dicatores sancti
 z nubes s̄t z oparij. nubes vic̄z p̄ do
 ctrinā: oparij p̄ vitā. nubes / quia verb̄
 influūt: oparij / quia nō desinūt age
 re qd̄ loquunt̄. Et iterū super isto Job
 xxxj. Pro frumēto oriat̄ mihi tribulus
 z p̄ hordeo sp̄ina. d̄t b. Greg. li. 22. In
 frumento sp̄uale opus quod mentita

20

11

Capitulum octauū IXIII

reficit; in hordeo aut terrenarum rerum dis-
peltatio figurat. In quo sepe dicitur fuisse in-
firmis atque carnalibus cogitur; quasi sua
lumetis alimenta preparamus; atque ipse
propter versus opem quasi in ore hordei habet
aliquid de admixtione palearum. ¶ **Diger.**
Da enim aliquid. ¶ **Theol.** Est hodie et
vixit dominus Joannes decanus opidi Ichni-
neus, de quo, ca. iij. h. tibi mentione fe-
cit; quod mihi quod sequitur hoc anno recitauit.
Cum inquit de scholis rediit in iuuenis sa-
cerdos / et predicandi exercebat
officiū; considerauit quod religiosi de ordi-
nibus medicarum fraternitates quasdam ha-
berent quibus seculares deuote animo com-
mendabatur. Mihi autem hoc tanquam iuue-
nili et inexerto factum displicuit; et velut
nouitas notitia hęc fuerit / in cancellis
præterita impugnet publice in ecclesia. Fuit
enim de numero aut eorum de quibus beatus
Hieronymus in epistola ad Paulinum dicit; quod
quid dixerint / totum hoc esse legem dei
putat. Habuit prout sanguinea veterana
et virgine multum deo deuota; cui hęc
displicuerunt. An quadam die sa-
cerdore istum quod profumeto verbi dei tri-
bulos habere meruit / ita aggrediendo
locuta est charitativè. Dicit mihi / deside-
ro ut fraternitates non calunia inuadat;
persertim in loco patenti. Nam multa bona
simplices ibi faciunt; et si bona ista vobis
intrare non placet / placeat saltem tacere.
Difficile enim nos seculares bona ag-
gredimur; quod igitur erit si pnis ad ma-
lū licita prohibetis. Buduit sacerdos;
sed velut simones delyrantis femine.
Cum cepta displicentia / quam nouus et
inexpertus aiarum medicus hauserat / animo
non relinqueret ut debuit; rediit alia die
secunda virgo; et cognato ait. Nisi destite-
ritis piculuz grande mihi videtur oino
vos inuadet; quod de pinquo vobis imi-
net. in genere mihi constat / sed in specie
me later. igitur vos emenderis. et ita re-
cessit a viro. Et ecce alia die dum sacer-
dos sederet in domo lecte cum quodam suo
cōsocio iuvene / venit tempestas iopina-
te et insolita; fulmen emisit; et domum in-
cendit; et a latere sacerdotis focium pedit
cruce ad mortem percussit; secumque adus-
tis vestimentis ad terram eccidit. ubi ta-
cens se tandem viuum esse sensit; et soci-
um expirasse. Ab eodem tempore regines ca-
stas dilexit; cautiue deinceps predicauit;
et tutor ac susceptor religiosorum omnium
deuotus effectus est. ¶ **Diger.** Si ita
deus sepe penitus moneret errantes / for-
tassis multi respicerent a maleceptis.
¶ **Theologus.** De hoc responsum ab-
zac accipe. Habet inquit Moyses et pro-
phetas; hos scilicet sequantur et eis cre-
dant. quia si illos non audierint; neque
si aliquis ex mortuis resurrexerit cre-
dent. Et tamen aliquoties his non ob-
stantibus / mira dei clementia ac pietas
quosdam satis miraculose ab errore re-
uocat. Nam in opido Coluba in Ba-
silicam diocesis bocipz quod in presentia re-
fero accidit. Fuit et est psulatus ibidem
nonnunquam satis grauis et imitatoris pro-
uentibus et monasterijs / ac clero intra mu-
ros ciuitatis eiusdem residentiam habē-
ntibus. Venit igitur in mentem ciuibz et co-
sulatibus; et concluderunt; ut murus ciuita-
tis ambigens per nouum annum murale mun-
retur per circuitum totum circuitum velut oblatum
de quadam quod opus diuissim obbebat psolui
a singulis artificibus societatibus; quibus iustas
vocat. Sed cum magne expense adhiberi
gerentur opus; coarctauit opidum ipsius monas-
teria et puertus omnes tam medicamentum ordi-
dinum quibus possessoribus; ut per sua rata pro-
te muroz sic iustre psolueret deberet. Et
exiit ut quis sciret per quantum tractum spacij
murus per eum erigi deberet; obpingebant in
muro maiori ex opposito annum murali eri-
gendi certa signa per singulis iustis et mo-
nasterijs; ut sic palam videret in quo

loco cuius libz solutoris fmin^o z fminis
 esset. Civitas autē ipsa seu opidū de re-
 pub. artifices z mareritā muri/ac mi-
 nistros illi^o opis pducebat: z expēsas
 pmo horū oim soluebat/ s; postmodū
 paratā pecuniā a singul^o recepit. Uidē
 tes hoc frēs nri / z ordinuz minor/ ac
 eremitaz sc̄ti Aug^o. qz bi cōuētus ibi
 habent: allegabāt se paupes esse z in-
 pros ad soluendū tale op^o/ etiā p sua
 rata: imo canōicas sanctiōes in p̄tuz
 sue coactiōis allegauerūt. s; apd rusti-
 cam gentē nihil p̄fecerūt. Eretrum est
 itaq; aīmurale: z signa primo postra:
 ac fmini ciuibz sūt p̄fixi/ z p redditua:
 ris monasterijs seu possessionari: vt p̄
 dictū est. deide p triū medicantiū rata.
 postremo s; p junctis seculariuz seu
 artificū. Et postq; op^o fere in circuitu
 p̄fecte erectū est (vt credit^o) diuino z iu-
 sto dei iudicio aīmurale vsq; ad fun-
 dum cecidit vna hora solū p illa p̄cise
 pte q̄ noie medicantiū religiosoz cre-
 cta fuit. oia s; q̄ in aīmurali p̄dicto
 p ciues possessiōatos aīa z p junctas
 soluta fuerūt/ steterūt illibate z illese.
 put ipse vidit: z multoz inuēit^o oculo-
 rum de hoc obstupescati sūt. Opportu-
 itq; vt nollēt vellēt/ ciues lapsa de suo
 erario réerigerent cōfusione ducti. Et
 ita duris boībz p frumēto tribuli/ z p
 bordeo spine ante corpis oculos palā
 creuerūt. Atq; in eo in q̄ peccauerunt
 rei puniti sunt nō minoz/ s; longe de-
 teriori pena: in eadē ciuitate/ eodē tpe
 plēs diuinit^o puniti sunt morte t̄pali.
 Nā vinitores oēs/ seu cultores vinea-
 rū dicte ciuitatē tabernā babuerūt i la-
 tere muri cōuent^o frat^o n̄fop.: in cui^o
 taberne area puteuz fodere vinitores
 p suo solatio affectabāt: s; locū p pu-
 teo habere nequerūt p̄gruū nisi angu-
 luz quendā dicti muri sibi vsurparēt.
 quē angulū puentus n̄ tāto tpe pos-

federat qz de eius cōtrario nō erat me-
 moria. Rēnuētio igit̄ scribo dare locū
 angulū/ p̄dicti cōsules dicte ciuitatē se
 iudices p̄stituerūt: in p̄pā causa suspe-
 cti p̄tra puentū pro vinitozibz dicrum
 angulū sn̄auerūt. Quo gauisi vinito-
 res puteū fodiebāt in eodē loco cū leri-
 cia magna: z marzinib^o lapidels ab-
 imo in suūuz p̄fecerūt. Lunq; leri in
 taberna vinitores tā dic alfa biberent
 mancipiū q̄ddā aquā baurire volens
 negligētia sua de manu hydriā p̄didit
 q̄ deorsuz in puteū ceciderat. Inuoca-
 tis igit̄ vinitozibz p̄ funē vnus eorū in
 puteū submittebat vt hydriā rep̄ora-
 ret. s; diuina p̄missiōe ibidē stari sub-
 tance suffocat^o exp̄trauit. Quo extra-
 cto/ secūdus vice portis p vna capien-
 da p̄mittit^o. z sic p̄mus suffocat^o ē ita-
 tim. Lū s; tertio p funē moderate vs-
 q; ad mediū putei submittū cērean-
 dē horrore p̄cussus est: vt clamās i fue-
 ne retrabi se desideraret: z vitaz is vit-
 retinuit. Ex his at̄ ciues territi cladi-
 bus/ qd mali egissent tarde sat^o in su-
 sa funcribo didicerūt. Punīt^o fuit in
 sup n̄fo tpe p sua malicia nō min^o iu-
 ste dei p̄mittente iudicio q̄dam caupo
 in australi Franckonia. Ciuit^o cū bo-
 die p̄redo insignis wolffenmayser no-
 mine: q̄ licz iniust^o sit z infest^o multis
 fuerit: tñ cōditōes q̄sdā miscēdie z ius-
 sticie habet solz ad eos q̄s captiuauit
 nā nullū captiuū cippo vel lozis mans-
 cipare: nullū q̄stionibz torquet: nec cor-
 porali pena mulcrat: s; paratā pecuni-
 am si apud aliquē repit/ eandē vi recē-
 pit: z expēsas vsq; ad primū hospitū
 spoliato relinq̄t. siq; a se decerent equū
 chlamydē/ vestimēta vel arma melio-
 ra q̄ p̄do vel aliq̄s de suis defert/ b̄c
 cambiēdo recipit: z sua vel suoz vitio-
 ra vice taliū p̄stituit: p̄ciōra vitz p me-
 litozibz esse tñ q̄ nullū a se nudū recedē

R

re finit. Fideles catholice fidei ipse christi
 anus / hz peccator multū p̄bis diligit / si
 dei aduersarios odit. missax solentia q̄
 tidie vbi p̄t genitū flexis deuore audi
 uit / hz aliquoties nō min⁹ spolijs intē
 dit. Hūc lōgo tpe ciuitas Rorēburgē
 sis in frāc konia velut publicū hostē / p̄
 fertim sue rei publice armis vbi poru
 it p̄scq̄bat. q̄ oia vsqz hodie euasit. Acci
 dit autē die q̄dā; vt q̄dā Rorēburgēsiū
 cursor pedestrīa pecuniā eidē ciuitati
 offerret nō modicā. Lūqz hax pecuni
 arū baiuluz in hospicio publico caupo
 tabernarius recepit timidū z palli
 dum; q̄stuit a cursore qd negotij hēret.
 Qui cursor secreto ait. Scio inimicuz
 n̄m tholfenmayser de p̄pinq̄ insidijs
 frequent vti viay. pecuniā dñis meis
 ciuibz offero. q̄so iura z fides fuare ve
 lia mihi; me nō tradēdo / hz potius mi
 hi viā ne manus hostis in cūda dirigen
 do. Qui tabernarius, securus esto. nā
 nocte hac securā tibi euadēdi viā mon
 strabo. Credidit innocens p̄ditore; z ma
 ne versus diē cū p̄ditore suo caupone
 iter arripuit. nā eadez nocte clam cau
 po p̄doni antefato p̄nūciū intimauit:
 vt ad iter sibi p̄fixū mane indilate veni
 ret / p̄dā sufficere inuēturus. Iḡit ma
 ne p̄do cauponem cū cursore reperit.
 quē vt pecuniā quas portabat p̄ dñis
 suis p̄cceret coegit: cūqz ita descripsit
 nude; vt se p̄ditū cursor palaz videret.
 vñ obediunt inuitus z ingemuit. Tūc
 p̄do ad p̄ditore accessit: in colluz eius
 ruit: z ad spoliatū dixit. Ecce hic te mi
 hi cōtra iura hospitis naturalia prodit
 dit: dignus reuera est suspēdio. e duo
 bus vnū elige. aut ipse te laq̄o suspēder:
 aut tu ipm furcabis z deinceps secu
 eris. Territ⁹ est de hoc p̄mo cursor: hz
 vt vitam retineret p̄riā / p̄ditore port
 us laqueo suspēdit. Postremo vero p̄
 do ait depredato. pecuniā p̄didisti me

spoliare inimicos meos. ne timeas: tu
 in culpa nō es / sed p̄ditore q̄ penā iam
 luit sue malicie. Tibi ergo scribam lit
 teram z sigillaborū q̄ te erga tuos con
 ciues excusabo: z tecum quō actu m̄
 elare scribā. dedit igitur iuxta solitū
 cursori nescio quas expēsas. Iam eidē
 excusatoriaz scripsit vt p̄miser: z abire
 eum illesum dimisit.

¶ Humor carnalis cōcupiscētie quā
 tū sit cauēdus. De sc̄a virgine Tolera
 clarissa. Ex fides bodie dilatat in mū
 do. Et de sc̄a vita Catharine de Se
 nis. De p̄nia sc̄i Dñici. Capit. ix.

Rana si sint humida / aut lu
 to maculata: desiccāt formi
 ce: vt fiant sicca z arida. Per
 grana em̄ opa / hz p̄ humores

z lutū infectio z lesio n̄oz opum desic
 gnāt: q̄ nō de⁹ / hz diabolus diligere z
 inq̄rere solet. vñ sup̄ isto Job. xl. Sub
 umbra dormit vehemoth: sc̄z in secreto
 thalami / in locis humentibz. diē br̄is
 Bregl. lib. xxxij. mora. Quid aliud lo
 cis humētibz / nisi luxuria designat: vt
 z p̄ thalamū glia sup̄bie / z p̄ loca hūen
 tia luxuria corpis exp̄manē. Duo q̄pe
 s̄ vicia q̄ hūano ḡni imanit domināt:
 vnū vici sp̄is: atqz aliud carnis. Ela
 tio nā. qz sp̄m erigit: luxuria carnē cor
 rūpit. Antiqu⁹ itaqz hostis hūanū ge
 nus vñ p̄ elationē p̄cipitās / vñ p̄ luxuri
 am p̄mēs in secreto thalami atqz in lo
 cis humētibz dormit: qz dānatū boiez
 sub ditōe dñatiōis sue aut p̄ elationē
 sp̄is / aut p̄ carnis corruptionē tenet.
 Quosdam hō in vtroqz possidet. qz cū
 eos sup̄bie sp̄is eleuat. a timore sue al
 titudinis / nec fecūdia corruptionis in
 clinat. Fugit itaqz vehemoth / demō. s.
 loca mūda arida z ab hūioribz viciorū
 desiccata: qz ista sp̄is bon⁹ diligit: ma
 lus odit. Un̄ in euangelio sc̄tas d̄t: qz
 sp̄is exiēs q̄i loci aridis z in aq̄ā req̄

em non inuenit: qz domū quā reliquit
 vacuā scopisq; mūdāta reple: hāc mlti
 plūtor intrauit. Quia em fluxa sit ter
 ra q̄ infundit / loca arētia z ināq̄ta sūt
 corda iustoz; q̄ p discipline fortitudi
 nē ab oi carnal p̄cupiscētie hūo: c̄ccā
 tur. Un̄ h̄ quoq; adhuc vbi vebemorb
 dormiat iste necario demōstrat: cū pri
 nus subditur. in locis bumentib; loca
 nāq; bumentia sunt terrenoz; hominū
 mentes; quas humor carnalis p̄cupis
 cētie qz replet / fluidas facit; in quibus
 vebemorb iste inq̄tatis sue vestigia tā
 ro altius imp̄mit / quāto in eisdē mētē
 bus pes trāsit; illi q̄st in fluxa terra d̄
 scēdit. Loca q̄q; bumētia sunt opa vo
 luptuosa. pes q̄ppe in arida terra nō la
 b̄ fix⁹ h̄o in lubrica vīe retinet. ¶ Pi
 ger. Quia vīe vīdeo / h̄i velut prudē
 tes formice grana humectata ad calo
 rē solis desiccāt z mūdificāt / q̄ labore
 z industria sue informatōis anias z
 sp̄s hoim in humorib; viciōz; iacētes
 ad h̄i charitatē inflāmant; an tales
 mō repiant; doce p̄ cr̄mā. ¶ Theolog⁹.
 De hoc supra lib. ij. cap. j. ubi de m̄ḡro
 Vincētio manifestū exemplū tradidit.
 Lui haddo mirabile de sexu femineo
 z fragllī. Viuit bodie in regno Frācie
 puto soroz Loleta noie / ordinis s̄acte
 Clare / virgo sc̄ta z prudēs; hec q̄ntas
 deo aias suis sc̄tis cr̄m̄is acq̄suerit z
 custodiuerit / norūt h̄i q̄ loca p̄ eā refor
 mata / z sua coopatiōe fundata d̄ nouo
 viderūt. Unū igit de multis refero qd̄
 solēni ambastatore ductis Sabaudie
 t̄pe audiui corā multis nobilib; in ciui
 tate Nūrebergēsi t̄p; p̄gregatiōis p̄n
 cipū Alemanic ad regē romanoz; Si
 gismūndū; qui in causa fidelē expectabāt
 in loco p̄dicto. Cū em cācellarius sum
 mus eiusdē regis in concione multoz;
 vitā sancte memorie Catharine d̄ Se
 nis ordinis qui vocatur de penitentiā

sancti Dūci laudaret; cuius legendas
 sub stilo magistri Raymundi dicitaz
 se habere z legere gl̄habat; z quāta de
 in cōuertēdo peccatores nostro tempe
 (sicut veritas est) p̄ candē virginē fecit
 ser in Italia. Jā sermone puaro finit;
 cepit p̄dicē ambastator; duct Sabau
 die infrascripta recitare de sorore Lo
 lera q̄ facta essent in Gallia. Viuit in
 q̄t / nobiscū sub artissima paup̄as; res
 gula tā magna cū deuotione / vt specta
 culuz; facta sit deo z boib;. Nā circa co
 mitatū Bibenēsem ob reuerēciam sc̄tē
 Clare monasteriū d̄ nouo erectū noui
 ter extitit; cui dicta virgo in sorozib; p̄
 uidere debuit. Jgit aūq; ad plenū offi
 ctne gate cēt; nescio q̄ negligētia mis
 sum est p̄ sc̄tā virginē. q̄ cū loco appro
 pinquauit; nōdū sufficiens habitatiōe
 virginū p̄fecta / cogebāt in domo qua
 dā honesta manere ad t̄pus cū suis so
 rozib; q̄ dū p̄ficeret monasteriū z ex lo
 co ad ecclā certis t̄pib; opus fuit vt ex
 ret. Qd̄ cū fieret; die quadā fact⁹ est cō
 cursus ppli magn⁹ de q̄ singuli certari
 gestiebāt virginem videre tam sanctā.
 Erat p̄ tūc quidā vir dissolutus valō
 minus quodā mō z iocularoz; multo
 rū / q̄ hec intuens in mediū pressure vt
 fortassis iocū z solatiū vidētib; face
 ret; itādo coram virginē sc̄ta ita ait. O
 dñā / si t̄ate sc̄titaris es quāte reputas;
 ab hoc populo: me sic ceteros velis vī
 rū deuotum facere deo. Cūq; virgo h̄
 boīs dissolutionē conspiceret; misericō
 dia mora z p̄p̄atiōe / eleuat; in celū lumi
 bus p̄is z manib; sic orare b̄ueit z ag
 re cepit. Deus q̄ oīa pōt dignet te sibi
 fidelē facere famulū. Que pura z sine
 ra oīo cā fuit apud oīpotētē valida / vt
 ille mor dīna inspirat⁹ grā z imutat⁹
 de turba gemebūd⁹ abscederet; mūdū
 relinq̄ret z feces eius. Nā statim ad re
 formatū locū frat̄ū ordinis Minor

artissime reformatoy cucurrit: petā q̄
bus siam velut humoribz mal' fedave
rat cōfessus est: penitētiā suscepit: et or
dina's frat' effect' est. In q̄ p̄culdubio
mai' miraculū factū ē q̄ si corp'alit' de
funct' resuscitari p̄ virginē mernisset.

¶ Piger. Utinā p̄dicatores sibi dini
m̄tos mō hērem' circa terras infide
liā q̄ h' mō aiaz grana desiccarent a su
is hūoy facinoribz: et in aceruū et cune
um ecclie tales deferrēt sicuti bec vir
go circa dictū peccatorē fecisse dinosci
tur. **¶** Theol. Ecclia suā dina clemen
tia nūq̄ p̄dicatozibz sui sibi feminatio
ne in toto desicent: s; p̄ suos q̄s mitte
re solet seruos rigare sp̄ p̄suevit. Absit
vr de' q̄ eā sui filij p̄po cruozē redemit/
min' diligar q̄ synagoga olim cui i ex
tremis guatā idolatrijs p̄ p̄phetas su
os sp̄ subuenit. Si em̄ gesta in Hispania
et Gallia p̄ andictū fratē Vincen
tiū memineris: si deniq; infinitā mlti
tudine peccatoz p̄uersam nū p̄ in Ita
lia p̄ frem Bernardinū ordinis M
noy virū deuotissimū et p̄dicatorē ex
cellētissimū attēdere voluerit / et silia: vi
debis dēū nō reliq̄se plebē suā.

¶ Piger. Terret me valde vnū d̄ p̄sentī ma
teria: quādo vicz audio et cōsidero tur
cos et saracenos in q̄busdā p̄tibz tā po
tent' regnare et restringere Lbū fidelē
populū: ita vt tā plurima loca p̄fidi oc
cupēt in quibz fideles antea sedebant.
¶ Theol. In fide te res bec nō tepidū
efficiet / s; cōfortet pot': si credis Lbū
stū bec et suū apostolum p̄dixisse. Nam
Mat. xxiij. veritas ait. Surgēt pseu
do: hī et pseudop̄phete: et dabunt si
gna magna et p̄digia / ita vt in errore
inducant si fieri pōt etiaz electi. In no
uissimie (inqt apl's) d̄sibi instabūt tpa
piclosa: et erūt hoies scipos amātes. se
cūda Tim. iij. Et Mat. xxiij. Lbū
ait. Mlti pseudop̄phete surgēt et se

ducēt m̄tos. et quonā abūdabit iniq̄
tas / refrigeret c̄baritas m̄toz: q̄ ar
seuerauerit vsq; in finē h' salu' erit. Et
iterū Luce. xvij. Fili' hois veniēs pu
tas inueniet fidē in terra: p̄feca si ec
clesia vna in p̄re p̄fidos coangustat /
p̄re ex alta scim' dilatat. Lertū ē em̄ tē
pe magni Caroli Hispaniaz regna fe
re i toto saracenis fuisse occupata: que
mō (excepto solo regno Granate) ch̄i
cultores s̄. Nouim' isug vineā et ecclia
Lbū n̄o tpe p̄pagines expādisse suos
s̄sus septentrionē seu polum arcticū vl
tra signa Polonie et itra latissime. Nā
ea q̄ sequunt' a fide dignis sepe audiri
et sat' nouit' disti' a reuerētissimo et d̄
uorōe ac l̄atura pleno d̄no cardinali
Juliano sc̄e Sabine p̄cepi. Anni em̄
tres vix elapsi q̄ rex Polonie vladisla
us noie mortu' ē. Nic p̄mū paganus
extitit et i fidelitaz cecitate nar' et diu
nutrit' / sicuti et suoz victioz mlti. p̄
sus at tādē bell' ch̄ianoz et ipugnat'
p̄ militiā cruciferoz ordie Teutboni
coz de Prussia: et stimulat' varijs dini
sibi vocatoibz: p̄uers' ē tādē: baptisimū
suscepit duonissime / et deuoti' p̄tinua
uit. Nā q̄ h̄na ignē elemētare coluit / p̄
modū Lbū venerat' ē: et vsq; ad finē
vite sue adorauit. Luit' exēq; cū i p̄nti
Basil. palio celebrarent: et q̄ finonē p̄
sente p̄ciōe L d̄alij faceret nescio e' neo
gligētia abēt: cepit andict' d̄ns Juli
an' q̄ in minoribz istitur' in Poloniā
fuerat et s̄missus aliquādo ita refert'.
Mibi inqt p̄icos optimi tāq; expro cre
dite. Rex iste e' exēq; celebram' ecclie
sc̄e vltra q̄s credi p̄t p̄fuit suo tpe. Nā
a tpe q̄ ch̄ianismū suscepit / vltra trigē
ta milia paganoz ad lumē fidei p̄uert
sa s̄. vij. cathedrales ecclias d̄ nouo fū
dit' p̄ neophyt' erexit. et i luro vbi p̄e
tu' nutrebat' ignis et adorabat' eccliaz
collegiatā destructo igne construxit: et

deu tã in copioso nũero ibi auxit/ vt
die z nocte nulla hora/ nullũq; momẽ
tũ existat in q̄ non p̄ certos eccie minĩ
stros iũg; laus altĩssĩmo p̄soluat. Tã
ro itaq; chĩ eccia x̄sus septentrionez
dilatata ẽ: vt inõ ordo Teurbonicozũ
p̄fatus nullũ locũ beat aduersus que
necio bellũ du cat. z tñ certũ est q; pau
lo añã etiã meo tpe: necẽ fuit annuo p̄
fidis pugnam p̄ortĩ gere.

¶ Q̄ in terrenis se nullus fũdare dz.
D: p̄munĩt; ad moriẽdũ diuĩus ora
culis. Et de non vindicãdo se in clero
per laicos. Cap. x.

B

Rana formice sollerter colli
gũt; decoricat ne germinet/
z secreta recõdunt. In q̄ mi
g
ra hº aial' videt; saga actas. si
em granũ nõ decoricat; vt pullula
tua manẽte / deorsũ z in terrã radice
submitteret; z crescẽs x̄sus surũ i al
tũ se nimis extolleret germinãdo z vi
rescẽdo; sicq; in se p̄tute oĩ destitutũ/
vite alimẽtũ nõ p̄beret / s; oẽz fere cas
faret formice laborẽ p̄teritũ. Hac idu
stria carẽtis alta aialta / stulta in p̄pa
ratiõẽ formice videt; . q; illa ḡna coa
ceruari integra z nõ p̄cisa colligũt; z
cũ cibo vesca se putant solido / diuites
dimittuntianes; s; formica ista vitã
p̄uide / esuriẽs implebit; bonis. Cũ cere
re bestiole se putãt diuites; dimittunt
inanes. vñ p̄ hãc hº minuti aial' p̄u
dentiã apte d̄signant; viri simplices z
recti; q; grana strutũ de primozũ vita
legẽtes / eadẽ seq̄ndo in ope secreto lo
co abscondũt; ne germinare incipiãt co
rã alienis ocul'; z exide gliam q̄rẽtes
vanã / p̄tute z mercedẽ hamittant; si
cui stulti facere d̄inoscuntur de qui
bus Job. v dz. Vidĩ stultũ in firma ra
dice; z maledixi pulchritudini eiº sta
tim. Sup q̄ brũs Greg. li. v. mo. dz.
Quasi firma radice stultº in fra figit

q̄ tor; d̄siderijs in freno amore solida
tur. vñ Lain p̄mº ciuitatẽ i fra p̄stru
xisse d̄scribit; vt apte mōstraret; q; tpe
in fra fũdamẽtũ posuit / q; a soliditate
celestis p̄tẽ alienº fuerit. q; si firma ra
dice stultº attollit / qñ hº tpali p̄spirare
fulcit; vt oẽ qd̄ appetit p̄sequat; aduer
sa nulla sustineat; z ifirmos sine repu
gnatõe p̄ualeat; bñ agẽtib; ex aucte p̄
dicat; ad maiora p̄moda ex p̄ort semp
actiõẽ pueniat. vt vnde viã vite d̄fit
inde ad t̄pus felicitoz viuat. Bñ ḡ dz.
Ego vidĩ stultũ firma radice; z male
dixi pulchritudini eiº stati. pulchritu
dini q̄ppe stulti maledicere / ẽ eiº gliã
ex cõsiderata d̄natiõẽ iudicare. q; co
atrociº i tormẽt; obruit q; altiº in pec
cat; elabit; q; trãst qd̄ ex tollit; perma
net qd̄ punit. Qui honorat; in viã / i p
uertiõẽ d̄nabit; z q̄s p̄ amena p̄ra ad
carcerẽ puenit / q; p̄ p̄ntẽ vite p̄p̄a ad
infĩtũ tendit. ¶ Dig. Da peto exm̄ de
aliq; q; ḡna p̄rtũ de area hº sceli elige
re nouerit; z eadẽ ab hoim ocul' ocul'
tãdo / atq; ne in gliãz inãne germinet
ca p̄cidere z decoricat; seuerit. ¶ T.
Miles de q. s. li. j. ca. vi. z li. 4. ca. 3. ti
bi retuli Boarus tal' vt opinor extir
q; p̄fectiõis q; scẽ opa ita occultare nõ
uit / vt extrĩscẽº puer hº mũdi sp̄tẽnº
cẽ videre; q; tñ vanã gliãz z eius p̄o
pas p̄ virib; fugit. vñ etiã diuina ei
miscdia dedit / vt lōge añ eiº ab hac lu
ce d̄cessũ vt se p̄d̄sp̄erẽt vocari diui
nitº m̄cruit. Nã pur ab eiº oĩz p̄cepti
postq; se resignatis vicioz; turb / diui
no obseq̄o p̄ secreta duotõis exercitia
atrit; d̄dicat; venit noi i cº medio vt
more solito ch̄o ḡras de sua passione
meditãdo pageret / surrexit; z duotõĩ
solite in castrĩ sui q̄daz turri seq̄strata
a loq; alijs pur licẽt; vacabat. q; finit;
ra se in lectũ reponere cepit. Tunc sta
ti eo clare vigilãte vox venit / q; erinis

B

circa vicibus ita insonuit. post quosq; an-
 nos oīno mouerit. Obstupuit autē ex h
 miles: et an somnū esset territus cepit
 ambigere. sed qz vere se vigilasse didi-
 cit: nec quisq; scū fuit in p̄modo ubi ia-
 cuit: nec in p̄pinq; habitatio erat unde
 vox audiri posset alienarē cū admira-
 tiōe mēte diu reuoluit: fratos desup se
 creto q̄suir: et ad me tādē venit. Lū at
 me scire nec p̄phetā / nec p̄phe filiū: ad
 securiorē p̄tē cōuerrere cepi diuinū vt
 credo oraculū. Rimari cū iussi p̄pā cō-
 sciam sup vitā iuuetutis tpe ductā: an
 ne exerceat ducēdo monasteria lefit et
 paup: s̄ idebite. et si sic: vtq; restitūōes
 fecit. et in s̄libo iiformauit virū: q̄ tū vt
 p̄tūc sensū alios sue aīe medicos dudū
 secutus est. et vt suasi b̄nūlter obtem-
 perabat mibi. Tādē autē dei tyroni sic cō-
 clusi. An a deo hec vox fuerit affirmat
 nō a deo: s̄ scio Lb̄m oēm p̄monuit
 se hoīem. Vigilate (in q̄t) qz restitūōes di-
 em nechorā. Idcirco modis vob possi-
 bilib; vos ad mortē disponat: et ita de-
 epi nō poterit in cō qd̄ veritas ip̄a iu-
 bet. Finitis autē annis et infra cor̄ cur-
 ricla vltra q̄s credebat miles Lb̄i cor-
 pus castigabat et aīm disponebat. Nā
 licet alligar̄ esset q̄dā fidelitatē vinelo
 et astrict̄ obsequijs cuiusdā fr̄ni p̄nci-
 pis: cui famulabat fidelit̄ regēdo rem-
 pub. tū in iudicijs iust̄ / in paup: mi-
 ficos / in ec̄les ḡfosus / et clero milituz
 fuit ḡfosus. corpus atterebat noctur-
 no tpe flagellis: macerabatur iunijis / vi-
 gilijis / et abstinētijs: et idē domabat cili-
 cio / desup aureis de die tēc̄ militum
 insignijs. In vestitu supbia nulla: sed
 pon̄ in p̄partie ad p̄militones clerice
 eē videbat. Tibi potuit x̄bum dei legit
 quidūsim: audiuit solliciti: et diuinis
 simū sac̄m eucharistie recepit sepe / s̄
 q̄ potuit oculi. Quidē atterē et iudicio
 se p̄ suis paup: et rusticantib; hoib; p̄

ces ad deū fudit tāq; p̄p̄is p̄ parenti-
 bus: se dicēs (put ab ore suo audiri) s̄
 corūdē labore victitare: et tō credere se
 ad vicē repēdēdā reciproce multū obli-
 gari. Ob hinc q̄cqd̄ facere cū deo potu-
 it vel omittre / ad h̄ se inclinavit sp̄: vt
 cū nullo nobili guerras intraret: ne sui
 paupes lederent. Lūq; tota Bavaria
 Rethia / Steuicia / et Frackonia mlto
 tpe litiū diuersaz incendijs villaz va-
 starent et cedib; hoīm: in q̄b; p̄ncps
 cui miles iste fucebat vt p̄miss / ex vna
 parte p̄ncipalis extitit: tū tā prudētē
 Lb̄i tyro se ex vtrisq; et in aduerf par-
 tib; armatoz gerebat: vt nullus militū
 subditus in domo aut corpe dānū sen-
 serit p̄ totū decursuz guerraz: sed sem-
 p̄ in pace subditi eius quieuerūt. Lol
 ligauerāt p̄terea paulo antea multū
 nobiles se in vnā societate et amicitia
 cum libris quadam aperte: de quoz
 numero idē miles etiam fuit. h̄mōi
 etnim insignia in figura auis / vel alte-
 rius argentei vel aurci animalis ob pa-
 cem seruandam continuatius aliquo-
 tiens milites et militares deferre solēt
 in Alemania. Accidit autē prope eadez
 tempora: vt canonici cuiusdam carbe-
 dralis ecclesie in nobilium corūdē
 partib; male et scādalose viuerent. s̄
 cur pecu in Alemania satis consu-
 rum est. Offensū sunt in talitū vita plurimū
 quidam nobiles: et cōsiliū habere ce-
 perunt inter se / quomodo clerum vna
 dierum inuaderent / et humiliarēt ali-
 qualiter. Carijs autē varie ad questia
 respōdētib; miles vbi sibi loq̄ loquen-
 di dabat ita p̄ suo vero r̄ndit. Agnosco
 inq̄t clez se male regere: de quo merito
 dolere debem: sed ip̄i scim̄ in tra n̄q;
 fr̄tonia et in nobilitū ceru q̄sdā eē rapio-
 res / et surarios manifestos / et aduico-
 ros: in nob q̄so p̄mo vindictā faciām
 in natiōib; / et increpatōes in pplis. q̄ fa-

Capitulū undecimū lxxviii

ei. sic fac z salu^o eris. De q̄rto aut bea^o
 Bernard^o in finone q̄dā. Eām labor^o
 dō cogitet in labore; vt ipa ei pena quā
 patit culpā p q̄ patit respicet. De vl
 timo aut dicit beatus Hiero. in q̄dā epi
 stola. Null^o labor dur^o / nullū tps lon
 gū videri d. bet q̄ glia cōnitatis acq̄ri
 tur. Nā (inq̄t Apl^o) nō sunt condigne
 passiones huius tps ad futurā gliam
 q̄ reuelabit in nobis. Hanc artē facili
 tādī Lbū onera docere voluit dñs q̄n
 Math. v. ait. Discite a me quia mitis
 sum z bñlis corde; z inuenietis requē
 aiab vestris. Jugū em̄ meū suauē est;
 z onus m̄ ū leuē. Hic obijcit Raban^o
 z soluit. Quō inq̄t iuguz Lbū suauē
 cū sup̄ dicitū est. Bria est via q̄ ducit ad
 vitā. S; qd angusto initio incipit / p
 cessu tps ineffabili dilectiōis dulcedi
 ne dilatat. Meliusq; beatus Aug^o boz
 eām assignans in de verbis dñi / sic ob
 ijcit z cōcludit. Qui iugū dñi intrepī
 da ceruicē subterit; tā difficultia picula
 parit / vt non a laborib; ad q̄tē / s; a
 q̄tē ad laborē vocari videant. Sed p
 fecto adest sp̄sfectus q̄ in exteriori
 hominis corruptione renouat hoīem in
 teriore de die in diē; z gustata req̄e sp̄i
 rituali / in affluētia delitiar; dei in spe
 future beatitudinis oīa p̄ntia delinit aspe
 rar; z oīa ḡuia releuat. Et postq̄ oñdit
 q̄ moria icōmoda sustinet mūdant ho
 mico ex amorē frenor; sic cōcludit. Via
 seua z imania p̄sus facilia z pene nul
 la efficit amor. Quāto ḡ facili^o ad verā
 beatitudinē charitas facit; qd ad miseri
 om̄ q̄ntū potuit cupiditas fecit. ¶ Pi
 ger. De p̄seueratib; ḡ in diuino labore
 aliqua p̄ducas exempla. ¶ Theolog^o
 Donū p̄seueratīe non in vite p̄ncipio /
 s; in eius cōp̄obā termino. Nā bñ
 inchoat; z male p̄seuerāt. Ediuerso q̄
 daz malo inchoato p̄ncipio / sine bono
 cōcludit. Hoc donū tāte dignitatis ē
 z arduitas iuxta sc̄ti doctor; rudimē
 tar; vt sub null^o cadat merito p̄p̄oitez
 oīone facta p se pie z cōtinue ipetrari
 possit. qz meritū iusticie. oīo hō siue i
 petratio diue misericordie imittit. Et p
 bis exīma hodie diuersa habemus. Fu
 ut n̄o tpe Rex romanor; Ruperus; de
 q̄ sup̄ ca. iij. hui^o mētiōne facim^o; q̄ añ
 sui electionē re z noie clemēs extitit; z
 p^o diutina z sc̄a sua opa in letali q̄daz
 infirmitate p̄pe a demone vice^o occubu
 it. Nā infirmitatē ḡuez incidit; z sum
 pto eucharistie sacro se dietim ab sc̄tē
 vnctiōis oleo callide ne reciper subtra
 xit. Hauserat em̄ vbi nescio diabolicuz
 hūc instinctū (vt videbat) q̄ qdā sup̄stī
 ciosissime credit / se p^o b̄mōi sac̄ti susce
 ptionē oīno m̄ḡre opt̄re. Distulit t̄ḡ
 tur p̄nceps recipe sac̄m p̄p̄ mortis p
 iculū. Et doctores dñi z bñani iur;
 q̄s sp̄ dilexit / verb virū hortabantur z
 sibi suadebat ne oīno desineret tā salu
 box aie z corpis antidotū. Obtinuerūt
 tñ tādē illi diuina arridēte gr̄a int̄cum.
 Lūg; p̄ntib; l̄fatis cleric; inūgeretur
 p̄nceps; z orationes que de sanitate so
 nant vtriusq; hominis multiplicaren
 tur; ait satis alacriter. Reuera si hoc sa
 cramentū sciuissem tantuz pro vtroq;
 valuisse homine quēadmodū iam au
 dio / dudū ipum deuotissime p̄ostulaf
 sem. Fuit em̄ litteratus satis. qui con
 ualescēs postmodū multis annis Ro
 manū gubernabat sancte imperium; z
 tandē felicif p̄seuerans in bonis opib;
 vita functus est. Tempe quo artes p̄
 mū in vniuersitate vniuersi audiui; B
 fuit ibidē virgo deuota ordinis cano
 nicor; reglarū. q̄ deo p̄mū; deinde brē
 Lbūitine virgini sedule obseq̄a p̄stitit
 ieiunijs z orationib; sancta misteria /
 p̄sertim in festo dicte virginis satis mlti
 plicauit; z p̄ dono p̄seuerantie; atq; vt
 (si fieri deceret) in ip̄o sc̄tē martyr; fe

No ab hac luce tpe migraret sepe ora
 uir. Nec d'sperit dñs pces ancille sue.
 nã cadẽ die multz clapsis annis mor
 tua est felicit: z vt in dño p̄fido cū san
 cta virgine Cristina locū eñe retribu
 tiõis intrauit. Nec cū nobis in loco ca
 pituli p̄or noster tuienẽ. vir prudẽs
 z deuot: q̄ virgine nouerat / p̄ spūali
 solatio receitauit: mltis iuuenibz fi
 mañiaz deuotiõis ad dei serõs nõ mo
 dica m̄strauit. In p̄ncipio Basilicẽ
 cõcilij insignis qdam fur p̄ publicam
 iusticiã detentus est: z fraudis sue cõ
 menta detegebat mltimoda. Sniar
 igit̄ ad morte in iudicio pure z sacra
 mentalit̄ p̄fessus est cuidã virõ religio
 so. nõ modica em̄ subtraxerat: z in ve
 stimentis hõ magni generi videbat: z
 erit̄ mltis familiarz effect⁹ fuerat. cū
 igit̄ de ciuitate duceret̄ p̄sus locū pa
 tituli / qd̄ sacz distat: p̄ totū spaciū iti
 neris in magna mltitudine ppli tã ala
 crif̄ incedebat z hylari vultu / imo io
 cundus verbz z nutibz adeo / vt eū spon
 se ad thalamū p̄ntandū putasset. leto
 vultu sibi notos iuocauit: z orauit vt
 p̄ eo ad deū intercederẽt. In via alta
 voce canebat metra qdam vulgaria z
 deuota q̄ dudū didicerat: z in stupo
 rem oim̄ mētes p̄uertit. Lunqz licet
 eū surfū in scala sub furca deberet du
 cere / ita furcando ait. Queso mihi re
 spondeas. qd̄ q̄so comedisti hodie / vt
 tã letus hodie morieris: parẽ em̄ tui
 nunq̄ habui. vnde ḡ tibi bec quam in
 deū habes fiducia? Cui ille rñd̄it. scio
 me grauif̄ deū offendisse: credo me de
 inde remissionẽ meoz facinoz p̄ peni
 tẽcie sac̄m̄ recepisse. qz ex p̄ior mibi dis
 plĩcere q̄ creator: ē meū offēdi. z si fas
 estz me mortẽ euadere: tñ em̄ datiois
 p̄positū oino fortif̄ retentare vellẽ: qd̄
 etiã p̄ p̄senti gero. sed scio: nõ expēdit
 vt euadã mortẽ. nimis em̄ offēdi deū

z hoies: q̄re iuste morior: z meã volũ
 tarẽ diuine iusticie in s̄ p̄formo. bec p̄
 sideras nunq̄d̄ ler⁹ mori debeo: Diu
 tius em̄ viuẽdo fortassis in tabna oce
 ciderẽ meis in pctis. q̄ aut̄ h̄ malum
 baten⁹ euasi donū dei est / nõ meri
 tū. igit̄ deo gr̄as ago. Ascēdit ḡ lignū
 supplicij: z laq̄o vita reo recepta cū p̄
 seuerat̄ie patētibz signis. ¶ Pl. Ego
 puto q̄ tales p̄destinati esse vident: z
 tali supplicio p̄ diuinã clemẽtiã velut
 nõ ap̄tiori regnū celoz intrare p̄pel
 lunt. ¶ Theol. Idẽ meū sepe nõ iudi
 cãdo / s̄ meditãdo de h̄ facit⁹ p̄sidera
 ui. qz mltos q̄ vite fuerũt dissolutissi
 me / nec vlla via cõpesci poterãt a suis
 malicijs: vidi ad verã p̄tricionẽ q̄ntū
 in extertouibz datū est iudicare / p̄pun
 gi: z pleros morte publica deuote m̄
 grare. Ediuerso mltos vidim⁹ p̄ pres
 ces / aut pecuniã a morte quã merue
 rãt p̄ iudices varios libertati cõdona
 ros: q̄s postmodū exp̄n sum⁹ fuisse de
 teriores q̄s añã. Difficile em̄ est p̄sue
 ¶ Hyems z estas qd̄ (ta relinq̄re.
 scẽt̄ moralit̄. De vitanda acidia: z q̄
 nõ op̄ret f̄eri de morte subitanea bo
 noz hoiz i q̄ly bona vita p̄cessit. ca. 12.
 ¶ Veme q̄sc̄t̄ formice: z tũc et
 bo fraun̄ estare p̄colleto.
 b Un̄ Prover. iij. Formice po
 pulus infirm⁹: q̄ p̄parat in
 messe cibū sibi p̄ byemẽ / in q̄ nõ est tẽ
 pus seminãdi z arãdi furura britudi
 nis vita d̄signat. Un̄ saluator suos p̄
 monuit loq̄ns s̄ die iudicij qñ Mar
 ci. xxiij. ait. Ozate vt nõ fiat fuga via
 byeme v̄l sabbato. qz scz (vt brit̄s Nic
 ro⁹ ibidẽ dic̄) in altero duricia frigo
 ris p̄hibet ad solitudines p̄gere: z in
 montibz desertiqz latitare: in alio at
 trãsgressio loq̄ est. Per estasz ho qñ
 metēdi laborãdi z seminãdi t̄pus est /
 z laborio p̄sẽno vita intelligit̄. p̄ qd̄

Capitulum duodecimū Ixix

Salomon Prouerb. vj. dic. Uade ad formicā o piger / z cōsidera vias eius: z discē sapiētā. parat estere cibū sibi: z cōgregat in melle qd̄ comedat. Et iterū ibidē. Si impiger fueris: veniet vt fons messis tua / z egestas lōge fugiet a te. Quoꝝ (vrb. Aug. li. de p̄ficiu vicioꝝ / z vbi corpoz / z ignauia dicūt) Si lectioꝝ p̄tinuato studio sp̄ insistis / oculo rū caliginē incurris. Si indēsinent la chrymas fundis: ip̄os etiā oculos amittis. Si prelaes vigilijs psalmoz celsuz psoluis: insaniā cupies acq̄rē. Si q̄tidiano labore te cōficias: ad op̄ sp̄iale nō confurgis. Aduersus q̄ bri Bernardi imitādū est p̄siliū / q̄ in epla q̄dā dicit. Lū te acidia vltedio affici sentis: noli p̄p̄ca diffidere atqz desistere a studio sp̄iale: s; iuuāris req̄re manū: trahi p̄ te Jesum obsecrans. Teste em̄ Cassiano d̄ instrū. monachoz. Exprimēto cōp̄ū est atqz p̄batū: acidiē ita ipugnat: onē nō declinādo fugiēdā / s; resistēdo supandā. ¶ Piger. Scis ne aliquos viros vel de femico sexu aliq̄s de q̄bz p̄sumenda sit sollicitudo laboris quas rārope p̄mēdāt sancti: ¶ Theologus. De viroqz sexu p̄les vt spero noui. Utebat nostro tpe in Nirenbergēsi cōuētū pat̄ q̄dāz Eberhardus noie / qui in poratus officio s̄uidē me precessit. Hic p̄mū sacerdos seculari extitit: z vt mūdū euaderet imūdum / n̄m ordinē intrauit. ieiunia reglaria q̄ p̄ dimidium fere annū durant s̄rictē seruauit. dies p̄pe nulla fuit intra. x. annoz spacia in q̄ mane sumō missāz deuote celebra re negligeret: z postea vsqz ad prandij temp̄ audientie confessionū in porta nō insisteret / aur aniaz p̄silijs. fuit em̄ vir mltū matur⁹ z p̄uidētia p̄dit⁹: licz lingue p̄peditiois esset. Dabuit h̄ vir grām lachrymaz tam abunde: vt de sili mili nō audierim. Nam omni nocte fi

nitis matutinis (quibz semp̄ infuit) tps̄ obfauit quofrēs oēs de p̄uatis orōnibz z meditatioibz suis ecclesiam excūdo dormitōriū intrauerunt. Quo facto anguluz aliq̄ue elegit ecclēse / in q̄ se reponēs tā amare cepit flere / z illud p̄ dimidiā p̄pe horā cōtinuare: velut si infans aut puer foret matrē deplorās p̄p̄uā. Etular⁹ z voces tam gemebundē emisit: vt vix tam duri fuisset pectoris qui virū audiendo lachrymas cōtinerere potuisset. Mirabar de hoc sepius p̄sertim cum eū nouerim esse multum virilem z atōssime cōplexiois / vnde q̄tidiane p̄uenirēt lachryme. veruz q̄a impeditiois lingue fuit / nō tñ impit̄ literis: id qd̄ predicādo vocatenus facere nō valuit / exhortādo scriptis z p̄uatis monitis fidelis suppleuit. Nā cōpcurāte / z p̄ sua monita / ac studijs in diuersis p̄ochialibz ecclēis vbi fames z caristia fuit diuini verbi ibi p̄petus b̄nificia z officia p̄dicatiois fundari p̄curauit: z vt dotarent in c̄sdez sufficiēt in libris z victu p̄dicatores ordinauit Tandēqz ex fletu z scripturis visu vtroqz oculo orbatus est. Et quia sic missā celebrare nequirit: idcirco quonidie ferre / aut frequēt in hebdomada deuote sumere consuevit sacm̄ eucharistie: Tandē vero vita funct⁹ / in abūdantia sepulchz ingressus est: z vt credo cū copia meritoz. Bonoz em̄ laboruz teste scriptura gliosus est fructus. ¶ Piger Virū noui: z amplius q̄ exp̄sisti laudis in eo fuerunt opa q̄ p̄tinuauit vsqz ad extrema. Sz vnū est t̄m̄mō qd̄ me multosqz terruit: mors vicz subitanea quā passus ē. Nā nocte p̄ matutinas ambulās in alto transitu tabulaz q̄bz fouea cellarij tegebat: pede non b̄n fixo in p̄cep̄s deorsum ruit: z statim confRACTO cerebro spiritū tradidit. ¶ Theologus. Nihil noui hic accidit. Nā an

M

d'ecentū nri ordinis frat Thomas ca
 pellan^o ⁊ p'fessor soroz d'uorissimaz
 in Steibacho Basilicē. diocef vir p
 oia laudabil: tū nescio qd opis p'feco
 re veller in sumitate edificij: ita desub
 ecclie ibidē recto cecidit: ⁊ statim expi
 raui. Paulo antea in Argēna apd
 ordinē Joannitaz de Rhodis qdaz
 dicti ordis sacerdos vltra qz dici pōt
 deuotus eucharistie sacm postqz die
 solēni etisdē in p'cessiōe publica reue
 renē (vt mortis est) circūportassz: mor
 deposita mōstrantia finē viuendī de
 dit. Nā hī tres viri omēs tantā duxer
 rūt vitā: vt specula p'rutū primis ex
 titerint vsqz ad vite sue vltima. Ter
 roz subitaneā mortē ⁊ vbi vita mala p
 cessit ad l'fam oim terribiliū terribilis
 simū est in hac vita. de q'bo Job. xxi. di
 cit. Ducūt in bonis dies suos: ⁊ i pū
 cto ad inferna descēdūt. Qual' ille fue
 rit q' Luce. xii. ad se dixit. Bū habes
 mlta bona posita in ānos p'ltimos. re
 qesce: comede: bibe: epulare. Dixit af
 illi de^o. Stulte: hac nocteam tuā re
 petēta te: q' autē p'gregasti cui^o erunt.
 Eadē nocte (vt Grego. dic. xxi. mor)
 sublat^o est q' mlta rpa fuerat p'stolat^o.
 vt scz q' in longū sibi subidā colligen
 do p'spiceret: subseqntē diē vel vnum
 mime videret. Qualis etiā Nabal fu
 it: vir diues/maliciosus ⁊ pessimus:
 quē de^o p'cussit: ⁊ mortu^o est. j. Regū
 xxi. Sed subitanea mortē vbi vita bo
 na p'cessit sepe bñficiū est: ⁊ timēda n'l
 latenus. Budi de h' b'rm Bug^o de vi
 ta ch'ita sic dicēte. Quid est q' vis ha
 bere bonā mortē: q' tidie rogas: bonaz
 mortē det mihi deus. Dicit. Buertat
 de^o a me malā mortē. Mort' male ti
 meas: viuere male nō times. Plus igi
 tur times mortē tuā qz vitā. Corrige
 male viuere: qz nō pōt male mori qui
 bene vixit. Quā p'erea q'stionē beat^o

Aug^o li. j. de ciuit. dei. ca. ij. etiā ronabf
 liter soluit. Dicebāt em pagani ⁊ chri
 anos: Mlti multaz mortū feda va
 rietate p'supri sūt. Rūdet Aug^o. Doc
 si egre ferendū est: oibz q' in hanc vitā
 p'creati sūt p'mane est. Hoc scio: mēhi
 nē fuisse mortuū/ qui nō fuerat aliqū
 mortu^o. Finis autē vite tā longā qz
 breuē vitā h' idem fecit. Quid autē inē
 est quo mortis gñe vita ista finit: qñ
 ille cui finit iterū mori nō cogit. Lū
 autē vaicūqz mortaliū sub q'ndianis
 h^o vite castibz innumerabiles mortes q'
 dāmō p'minent: qz diu incertū est qnā
 earū vctura sit: qro vtrū fact^o sit vnā
 p'peti moriendoran oēs timere viuē
 do: Sz aliud est qd carnis sensus ifir
 mit' pavidus fugit: aliud qd mēt' ras
 tio diligēt' enucleata p'icit. Mors
 mala puranda nō est quā bona vita p
 cesserit. neqz em facit malā mortē nisi
 qd sequit' mortē. Non itaqz mltū cu
 randū est eis q' necessarios morituri sūt
 quōd accidat vt moriantur: sz moriēdo q'
 ire cogant. hec ille. Notare em d'beo:
 q' mortē mora pl^o habz pene qz mors
 ipa: vt mortē timere crudelius ē ipsa
 morte. Un' Quid^o li. eplaz. Occur
 rūt aio p'undi mille figurē. Morsqz
 minus est pena qz mortis habet. Et
 Seneca li. ij. de cla. Crudelius est qz
 mori semp timere mortē. Silit' idē
 de naturalibz q'stiōibz li. vj. Si fulmē
 effugeris/ reperet te gladius: petet la
 pis: petet bellū. Maximū ex picul'
 speciosissimū fulmen est recū: si sensuz
 mortē tuc celeritas infinita p'ueniet.
 Dinc Prosper lib. epigrāmato. Fero
 ro/ peste/ fame/ vinclis/ ardore/ calo
 re: Wille modis m'fos mors rapit
 vna homines. Et itez Seneca de res
 medijs fortune Sensus dicit. Mort'
 eris. Ratio responder. Ista est homi
 nis natura/ nō pena. Ad qd Scl'us

Dicit. decollaberis. Rō. quid interest
 an cestim moriar: an pūcti: Sūt tamen
 tres cāe cur deus bonos subito mori p
 mittit. vtz vt pati sēp sim^o. Ut de vita
 etiā si bona apparet non psumam^o. Et
 vt iudicia dei timeam^o. De pmo dicit b.
 Bug^o. in eplā q̄daz. Latet vltim^o dies
 vt obfuarēt oēs dies. Scro paratur
 remedia cū mortis iminent picula. De
 secūdo idē dicit. Vigilare d̄z oīs ch̄tia
 nus: ne eū imparari inueniat dñi ad
 uer^o. Imparari autē inuenit dies illa
 quē imparari inuenit sue vite vltimus
 dies. De tertio dicit idē li. ij. de doctrina
 ch̄iana. Timor de futura morte mētē
 necario concutit: et q̄si clauas carnis
 omnes motus ligno crucis affigit.
 ¶ Liber Quintus. De maleficiis et eoz
 deceptiōibz. Dolores d̄uer si qd̄ in sac̄
 scriptura fec̄at. Ex tribz modis deludun
 tur hoim mētēs. Et de nocturnis exer
 citiōz et eq̄tibz quid in bono vlt in malo
 significent.

Capitulum. j.

Primo loco p libellū q̄ntū
 sub formicaz pprietatibz
 de maleficiis et eoz decepti
 onibz pcludere restat. Si
 aut formice in coloribz va
 rie. qz qd̄a nigre: alie rufe: aut pallide.
 Per colores aut talū varia cōditio vi
 ciōz p̄t intelligi: q̄uis ip̄a aialia de se
 bona sine: sicuti oēs dei creature. Sic
 em̄ p albedinē et cādorē vestiū fm̄ b̄m̄
 Gregz. virtutum puritas et mūdicia/
 ita p colores declinātes ab albedie fm̄
 mai^o et min^o viciōz seculētia sacro re
 stāte cloq̄o p̄uenit accipi. Hinc ē qz b.
 Joānes vidit in Bpoc. vi. sub. iij. colo
 ribz eq̄z vnū nigrū. Nā p̄m^o albū/secū
 dus rufus/tert^o niger/et q̄rt^o p̄ allid^o
 fuisse describit. vbi p̄ albū ch̄i caro pu
 rissima/p̄ rufum q̄ sub sp̄e religiois vlt
 virtutē hōies decipiūt: p̄ nigrū q̄ man
 festa h̄nt vitia: et p̄ pallidū ad modum

mortz colorati / p̄secutores bonoz fm̄
 glosam dñi intelligi. Infelices hō eq̄
 rū talū triū/tres differēcias demonū
 tales malos regētes hoies designant.
 Quia oēs maloz hoim b^o vite acties i
 formant et ducunt p̄ ceteros demōes.

¶ Piger. Desidero igit noscere p̄mo:
 quoz modis / et q̄lit malefici et sup̄fici
 osi sibi qz silēs regunt eq̄tant et demen
 tant p̄ demones: q̄s nō ambigo in vici
 is esse varios et malicia carbonibus ni
 griozes. iuxta illud Chrenoz. iij. De
 migrata est sup carbones facies eoz: et
 non sunt cogniti in plateis. ¶ Theolo
 gus. Human^o aius in hui^o vite exilio
 mole p̄sus corpis / et capt^o in eisdem
 ergasculo / mltimodis fantasijz delu
 di: de q̄bz dicit in seq̄ntibz. Quātū tū
 p̄sentibz sufficit / tres p̄nt occurrere in
 tertioz vlt exteriorz apparētie sensuū ra
 re et admirabiles. Quidā em̄ vigilādo
 vident mira ex diuina gr̄a. Alij p̄ cere
 bz vicia. Et alij ex demonis astutia.
 Per p̄mū cōstituunt qd̄a p̄betē: p̄ se
 cūdu decipiunt tales maniaci: et p̄ ter
 tiū deludunt mlti demoniace. De p̄is
 mis late dicit li. iij. p̄cedēt. Lotin
 git tū: qz magis peccatoribz dei demē
 tia aliq̄ ostēdit aiaz penas / q̄s h̄ ma
 nēdo demeruerūt h̄c in vita alia. De
 secūdis certū est / dñm Albertū legen
 tibz in tertio libro de somno et vigiliāz
 et Buicēnā / et Galienū in suis medic
 nalibz: qz ex vicio et debilitate cerebz et
 ex melācholia varia infirmitas quā vo
 cāt mania p̄bit naturalit̄ / sine demōis
 op̄e: p̄ quā mltā apparēt hoī q̄ in re nul
 la sunt / s; in imaginatiōe et fantasia tā
 tūmodo. De tertio aut sunt exempla i
 numera quomodo deluditur sensus
 hominū per demones. ¶ Piger. Audi
 vltimus aliquādo ab antiquioribz: eos
 vt asserēbant vidisse nocturno tempō
 re exercitus velut armatorū in varijs